

V gorenjskih smučarskih središčih je snega dovolj in smuka ugodna. V nižini pa je že nekaj časa odjuga. Tako se je sezona drsanja na naravnih drsališčih končala. Drugače pa je na umetnem drsališču na Bledu, kjer je zelo živahno. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Leto XXX. — Številka 8
TRIDESET LET 1947–1977

Ustanovitelji: občinske konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka
in Trzin — Izdaja CP Glas Kranj. Glavni
urednik Igor Slavec — Odgovorni ured-
nik Albin Učakar

GLAS

Kranj, torek, 1. 2. 1977

Cena: 3 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik,
od januarja 1958 kot poltednik, od janu-
arja 1960 trikrat tedensko, od januarja
1964 kot poltednik ob sredah in sobotah,
od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Pred novim sprejemom v vrtce

Splošno je znano, da že nekaj let primanjkuje prostora v vzgojno varstvenih ustanovah v kranjski občini: vendar pa so pretesni le mestni vrtci, medtem ko v izvenmestnih vrtcih lahko v glavnem sprejmejo vsako leto skoraj vse prijavljene otroke. Največ otrok čaka na sprejem v jasli in v vrtcu v krajevni skupnosti Planina, kjer sta sicer dva vrtca, nekaj oddelkov pa gostuje v telovadnici vrtca Janina in pa v vrtcu v Naklem, vendar pa večina otrok še vedno čaka na obljubljeni in že zastavljeni vrtci za 240 otrok na Planini. Z omenjenim vrtcem bi bilo zagotovljeno varstvo za pretežno večino varstva potrebnih otrok v tej krajevni skupnosti.

Ta mesec in pa še naslednji starši prijavljajo svoje otroke za varstvo v naslednjem šolskem letu 1977/78. Rok prijav sicer poteče 15. aprila, nato pa bo morala komisija odločiti o sprejemu približno 300 otrok, kolikor jih bo vrtci zapustili in sedlo v šolske klopi. Število bo seveda lahko veliko večje, če bo novi vrtci na Planini že zgrajeni. Letos so se pri VVZ Kranj odločili za nekaj sprememb: starši lahko vpišejo svoje otroke le v vrtcu Janina in ne v posameznih vrtcih in sicer vsako prvo sredo od 7. do 17. ure, sicer pa ob sredah od 7. do 15. ure. O sprejemu v vrtce bo odločala letos le ena komisija in ne več posamezne komisije po vrtcih. Pokazalo se je namreč, da so starši v želji, da bi bil otrok vendarle sprejet, vpisali otroka kar v več vrtcev hkrati, kar je seveda onemogočalo jasn pregled tako nad prijavljenimi in odklonjenimi otroci.

»Že sedaj v začetku februarja je prijavljenih že več kot 730 otrok od tega okoli 230 za jasli,« pravi Vera Štrukelj, vodja vrtca Janina. »Samo s Planine je prijavljenih več kot 300 otrok, to je za cel vrtec, naš zavod pa lahko sprejme v 13 svojih vrtcev letos le 300 novih otrok. Starši pa vsak dan prijavljajo vedno nove, tako da bo število prijavljenih letos prav gotovo doseglo številko tisoč.«

Med čakajočimi na prostor v vrtcih, še prej pa v jaslih, je tudi 40 otrok, ki se bodo rodili šele v letošnjem letu. Starši, ki si ne morejo zagotoviti nobenega varstva, so namreč svojega še nerojenega otroka vpisali že pred rojstvom, da bi bile vendarle možnosti za varstvo, potem ko poteče materi porodniški dopust, večje.

Komisija, ki se bo v aprilu lotila vseh teh prijav, ne bo tako kot že vsa leta nazaj imela lahkega dela, saj se bo zavedala, da bo morala odkloniti vsakega drugega otroka. Za sprejem ne bodo odločilni že znani kriteriji, pač pa bodo upoštevali, kot tudi že sedaj, mnenje socialne in patronažne službe ter tudi mnenje krajevne skupnosti, v kateri družina biva. Novost je tudi pravilnik o sprejemu v vrtce in jasli. L. M.

Na Planini v Kranju so v petek razdelili ključke 26 solidarnostnih stanovanj — Foto: F. Perdan

Družba pomagala do stanovanj

V petek dopoldne so na Planini v Kranju razdelili ključke 26 novih solidarnostnih stanovanj

Kranj — Odkar so v kranjski občini oblikovali solidarnostni stanovanjski sklad, je dobilo stanovanja že več kot 300 mladih družin, starejših občanov in delavcev z nizkimi osebnimi dohodki. Samo lani je solidarnostni sklad poskrbel za topel dom skoraj 100 delovnim ljudem in občanom, kar je brez dvoma lep dosežek stanovanjske politike v kranjski občini.

V petek, 28. januarja, so na Planini v Kranju, v stanovanjski stolpnici, ki jo je zgradil SGP Gradbincev Kranj (prej Projekt) na Ulici

Gorenjskega odreda 18, razdelili ključke 26 solidarnostnih stanovanj, večinoma trisobnih, enosobnih in garsonjer. Prejeli so jih starejši občani in mlade družine, ki so bili na prednostni listi iz leta 1976. Letos bo prednostna lista pričakovala stanovanj, sprejeta lani, uresničena. Na Planini bodo razdeljena stanovanja še 86 ljudem. Razen njih pa bo dobilo streho nad glavo še 16 družin z nizkimi osebnimi dohodki. Slednji so bili uvrščeni na letošnjo prednostno listo.

—jk

Vsestranska podpora ustanovitvi Muzeja revolucije na Gorenjskem

Podobno kot drugod na Gorenjskem so tudi družbenopolitične organizacije v radovljiški občini podprle že avgusta lani predlagano zamisel Pokrajinskega odbora OF za Gorenjsko o ustanovitvi Muzeja revolucije na Gorenjskem v Begunjah. Predlog Pokrajinskega odbora je podprl tudi medobčinski svet SZDL za Gorenjsko.

Namen ustanovitve muzeja je, da se celovito prikaže revolucionarna preteklost Gorenjske s predvojnimi naprednim delavskim gibanjem, narodnoosvobodilnim bojem in povojnim obdobjem. V muzeju bi strokovno in oblikovno dognano združili vsa dokumentacijo in gradivo s področja zgodovinskega in prikazovanja naše revolucije v knjižni in razstavnih oblikah.

Predvojni komunisti, partizani in aktivisti OF na Gorenjskem ugotavljajo, da Gorenjski muzej v Kranju (pa tudi drugi oddelki NOB pri dru-

gih muzejih na Gorenjskem) še niso v celoti pravilno ovrednotili vloge partije, revolucionarnosti delavskega razreda in oboroženega boja na Gorenjskem. Osnovna pomanjkljivost sedanjih muzejskih zbirk je, da vsa revolucionarna obdobja niso predstavljena dovolj sistematično, celovito in privlačno. Poleg vsebinskih jim manjka tudi klasičnih muzejskih predstav. Zato so sedanjí prikazi preveč enostranski, enolični in tudi premalo dostopni. Castna izjema je le lepo urejen Muzej talcev v Begunjah; pa tudi nekatere zbirke v kranjskem muzeju bi lahko uvrstili v to. Sedanjí prikaz NOB in delavskega gibanja spominja bolj na stalno razstavo fotografij in dokumentov, kot na muzejski prikaz, ki bi bil enakovreden zbirkam iz drugih zgodovinskih obdobj.

Vsi muzeji oziroma oddelki NOB poslujejo s skromnimi sredstvi in so kadrovske zbirke z evidenco, kartoteko in fototeko. Sistematično bo treba raziskati nekatere dogodke,

vlogo posameznih organizacij in kadrov. Tako bo izpolnjen dolg žrtvam in odgovornost sedanjim in kasnejšim rodovom; saj bo muzej trajna podoba in prikaz ljudi in obdobja, ki je enkrat v naši zgodovini.

Pomembno je tudi, da bo muzej v Begunjah. Obiskovali ga bodo domačini in tujci. Imel bo tudi velik kulturno politični in turistični pomen. Predvidevajo, da bi bil v muzeju tudi oddelek za Koroško, v katerem ne bi bilo prikazano le delovanje gorenjskih aktivistov in borcev NOV na Koroškem, ampak tudi boj koroških partizanov in celotnega koroškega prebivalstva.

Zamisel o ustanovitvi Muzeja revolucije na Gorenjskem je že naletela na vsestransko podporo. Skrb za nadaljnji potek priprave je prevzela socialistična zveza, ki je že imenovala poseben odbor. V akcijo pa bodo vključili tudi vse poklicne muzejske delavce, predvojne revolucionarje, borce in aktiviste NOB.

JR

Slovesnost v Svečah

Občinska odbora ZZB NOV Jesenice in Radovljica sta tudi letos pripravila v Svečah v Rožu spominsko slovesnost, posvečeno koroškemu narodnemu heroju Matiji Verdniku-Tomažu. Svečanosti so se udeležili številni občani obeh občin in drugi Slovenci, v kulturnem programu pa sta nastopila pevski zbor in železarska godba z Jesenic. Med udeleženci slovesnosti sta bila tudi predsednik Zveze koroških partizanov Karel Prušnik-Gašper in jugoslovanski generalni konzul v Celovcu Bojan Lubej. Tajnik Zveze slovenskih organizacij Feliks Wieser je govoril o boju slovenske manjšine in o nezlojmljivosti Slovencev v nenehni borbi za njihove narodnostne pravice. D. S.

Referendum je uspel

Trebija — V krajevni skupnosti Trebija v Poljanski dolini so se v nedeljo na referendumu odločali o uvedbi krajevnega samoprispevka. Referendum je odlično uspel, saj je »za« glasovalo kar 69 odstotkov volilnih upravičencev. Z zbranim denarjem in ob pomoči širše družbene skupnosti nameravajo v krajevni skupnosti Trebija urediti izredno razvejano cestno omrežje v Trebiji, Podgori, Stari Oselici, Kladju, Hobovšah in Fužinah.

Prebivalci krajev in zaselkov v krajevni skupnosti Trebija so prišli na volišča že v zgodnjih dopoldanskih urah. Tako je bila volilna udeležba že malo pred dvanajsto uro približno 70-odstotna. Na volišču v Stari Oselici pa so bile volitve zaključene kmalu po 14. uri. Udeležba na tem volišču je bila 100-odstotna.

Prebivalci v trebijski krajevni skupnosti bodo samoprispevek plačevali štiri leta.

—jg

5. STRAN:

Lončarji
se
upirajo
propadu

Naročnik:

Zgledno dogovarjanje

Kranj — V sredo, 26. januarja, so v kemični tovarni Exoterm sklicali vse zainteresirane krajevne skupnosti ter šolo Trboje in športne klube, nad katerimi ima tovarna pokroviteljstvo, na skupni sestank, da se dogovorijo o potrebah le-teh in možnostih tovarne za pomoč pri izvrševanju njihovih programov. Samoupravni organi tovarne Exoterm so sklenili, da za skupne potrebe krajanov in športnikov namenijo 12 starih milijonov dinarjev. Zato so se morali »interesenti« za ta sredstva le še dogovoriti o razdelitvi. Tako je dobila KS Naklo okoli 8 milijonov, KS Struževo 1 milijon, lokostrelci, ki bodo letos s pomočjo tovarne organizirali državno prvenstvo v streljanju z loki, 1,5 milijona, osnovna šola Trboje sredstva za nakup razmnoževalnega aparata, Judo klub pa ostalo. V imenu vseh se je samoupravnim organom in družbenopolitičnim organizacijam tovarne zahvalil Franci Šifkovič in poudaril, da je v kranjski občini morda to prvi primer, ko je neka delovna organizacija pozvala na skupno dogovarjanje tako KS, kjer ima podjetje svoj sedež in KS, kjer stanuje večina delavcev zaposlenih v podjetju, šolo, nad katero ima svoj patronat, in tudi športne klube, katerih dejavnost podpira že dalj časa. I. S.

Proti narkomaniji

Čprav nimamo podatkov o uživalcih mamil v naši državi, je vendarle znano, da je med registriranimi največ mladih ljudi med 15. in 25. letom starosti. Zagreb in Beograd sta postala že tradicionalni pribežališči uživalcev mamil, v zadnjem času pa se narkomanija širi tudi drugod. Delegati zveznega zbora skupščine Jugoslavije za delo, zdravstvo in socialno politiko so se zavzeli za najširšo akcijo proti širjenju narkomanije ter za ustanovitev zdravstvenih organizacij, ki bi se ukvarjale z zdravljenjem in preprečevanjem tega zla.

Plečnikova nagrada

Plečnikovo nagrado za leto 1976 je žirija prisodila prof. Dušanu Ogrinu za njegovo pionirsko pedagoško delo in metodološki prispevek na področju urejanja in oblikovanja kulturne pokrajine. Žirija je še posebej opozorila na tri nagrajenčeva temeljna dela: Tehtanje vplivov urbanizacije na Sorško polje, Metodologija krajinskega planiranja na primeru Goriških Brd in Varstvo okolja v jadranski regiji.

Prvi robot za strojem

V beograjski tovarni Teleoptik končujejo naš robot, ki bo delal za stroji namesto delavcev. Projekt so začeli uresničevati pred dvema letoma in je prvi poskus naših strokovnjakov, da bi izdelali robota, ki zna posnemati gibe človeških rok. Robot bo nadomeščal delavca pri spajkanju, štančanju, polnjenju manometrov in termostатов.

Ključ za solidarnost

Slovenske občine so se dogovorile, kako bodo zbrale sredstva, ki so v letu 1976 zmanjkala za solidarnost na področju splošne porabe. Občine, ki prispevajo za solidarnost iz tekočih proračunskih dohodkov letošnjega leta, bodo zagotovile sredstva za valorizirano proračunsko porabo leta 1976 v dopolnjevanih občinah, to je tistih občinah, ki nimajo dovolj lastnih proračunskih dohodkov. Dopolnjevanje občin pa bodo sredstva za povečanje proračunov zagotovile same iz proračunske rezerve.

Novi kovanci

Narodna banka Jugoslavije bo v okviru akcije organizacije Združenih narodov za boj proti lakoti v svetu dala v obdobju 1. februarja po 500.000 kovancev priložnostne izdaje po en dinar in po 10 din. Obkovanca bosta povsem enaka rednim kovancema, le na hrbtni strani bosta imela oznaki FAO in Fiat panis (kruh za vse — lat.) ter letnico 1976.

Več traktorjev

Zadnja leta se je število traktorjev pri nas podvojilo. Družbena posestva in kmetovalci so imeli pred štirimi leti okoli 120.000 traktorjev, zdaj pa jih je že 280.000. Družbena posestva in kmetovalci pa naj bi letos nabavili še 57.000 traktorjev, ali za 6 odstotkov več kot leto poprej. Večino traktorjev, to je okoli 35.000, bodo lahko kupili doma, ostalo pa iz uvoza. Konec tega desetletja naj bi jugoslovansko poljedelstvo imelo okoli 400.000 traktorjev z ustreznimi priključki.

ŠKOFJA LOKA, 31. JANUARJA — Škofjeloško občino so danes obiskali predsednik zadrzne zveze Jugoslavije Stojan Milenković, tajnik jugoslovanske zadrzne zveze Slavko Glinšek ter predsednik zadrzne zveze Slovenije Andrej Petelin. V prostorih kmetijske zadruge Škofja Loka jih je sprejel direktor zadruge Vinko Kržišnik, nato pa so on in njegovi sodelavci odgovarjali na vprašanja, ki so zanimala goste. Dlje časa so se pomudili ob vprašanih kmečkem turizmu, ustanavljanju aktivov žena na tem področju ter o razvoju kmetijstva v zadnjih letih. Po končanih razgovorih so si gostje skupno z gostitelji najprej ogledali moderno urejeno mlekarino v Škofji Loki, nato pa so obiskali še Log v Poljanski dolini in zimsko športno središče ter središče kmečkem turizma v škofjeloški občini Stari vrh. (—jg) — Foto: F. Perdan

Jesenice

V sredo, 2. februarja, bo redna seja izvršnega sveta skupščine občine, na kateri bodo razpravljali o združevanju in usmerjanju sredstev za stanovanjsko gradnjo v občini za obdobje od leta 1977 do 1980, o prošnjah za finančno pomoč, o delovnem programu SDK za leto 1977, o idejnem projektu rekonstrukcije ceste od Jesenic do Rateč ter o odloku o čiščenju in pregledovanju kurilnih naprav na trda goriva; dimovodov in dimnikov v zasebnih gospodinjstvih na območju občine Jesenice.

D. S.

Kranj

Na 28. redni seji se je včeraj, 31. januarja, popoldne sestal komite občinske konference zveze komunistov Kranj. Obravnavali so gradivo o uresničevanju pete seje CK ZKS v organizaciji ZK Kranj, predlog družbenega dogovora o družbenem izobraževanju v občini in tako imenovani B program politične šole občinske konference zveze komunistov. Na dnevnem redu so bila še kadrovska vprašanja in sicer imenovanje organizacijskega sekretarja in imenovanje odbora za proslavo 40-letnice ustanovnega kongresa KPS.

Danes, 1. februarja, popoldne se bo na peti redni seji sestala skupščina raziskovalne skupnosti kranjske občine. Med drugim bodo obravnavali predlog družbenega dogovora o obveznostih pri pospeševanju inventivne in inovacijske dejavnosti v občini in samoupravni sporazum o ustanovitvi skupnih strokovnih služb samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti v kranjski občini.

Pri občinski konferenci socialistične zveze se bo jutri, 2. februarja, popoldne sestal svet za družbeno ekonomsko in politična vprašanja žensk. Razpravljali bodo o problematiki kmečke žene in o praznovanju 8. marca.

A. Ž.

Radovljica

Jutri popoldne se bodo v Radovljici na 24. skupni seji sestali zbor združene občinske skupščine. Delegati bodo razpravljali o predlogu programa dela občinske skupščine za leto, o delu delegatov iz SR Slovenije v zveznem zboru skupščine SFRJ od septembra 1975 do julija 1976, nadalje o osnutku odloka o obveznem prispevku za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu v občini, o obveznem združevanju dela sredstev za kreditiranje stanovanjske graditve v občini in o osnutku odloka o določitvi najnižjega odstotka sredstev za razširjeno reprodukcijo in družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu v občini.

A. Ž.

Škofja Loka

V torek, 1. februarja, bo redna seja sveta za družbeno ekonomsko odnose v kmetijstvu pri občinski konferenci SZDL Škofja Loka, na kateri bodo razpravljali o akcijskem programu razvoja kmetijstva za leto 1977, o osnutku statuta občinske kmetijske zemljiške skupnosti, o predlogu delavske univerze za ustanovitev kmetijske šole v občini; se dogovorili za sklic problemske konference o kmetijstvu ter obravnavali stališča in sklepe problemske konference o družbeno ekonomskem položaju kmetice.

D. S.

Tržič

V petek, 28. januarja, bi morala biti v Tržiču konferenca ZKS, za katero je sekretar komiteja ZK Janez Piškur predlagal informacijo o aktualnih zunanjepolitičnih dogodkih, razpravo o oceni uresničevanja sklepov 5. seje CK ZKS, sprejem poročila o finančnem poslovanju komiteja lani in razpravo o predlogu letošnjega finančnega načrta in nadomestne volitve v občinsko konferenco ZKS. Ker je bila sklicana seja nesklepčna, se bo konferenca ponovno sestala ta teden.

Včeraj, 31. januarja, je bila seja komisije za letovanja pri občinski skupnosti otroškega varstva. Člani komisije so razpravljali in sprejeli poročilo o letovanju tržičskih otrok v letu 1976 in sprejeli program letovanj za letos. V četrtek, 3. februarja, bo seja iniciativnega odbora za ustanovitev skupnih služb samoupravnih interesnih skupnosti tržičske občine. Na seji bodo razpravljali o organizaciji skupnih služb, ki naj bi delovale v obnovljeni osnovni šoli heroja Bračiča.

-jk

Pevska in glasbena srečanja mladincev

Radovljica — Jubilejnim praznovanjem 40-letnice prihoda tovariša Tita na čelo KPJ oziroma ZKJ, ustanovnega kongresa KPS in 85. obletnici Titovega rojstnega dne se bodo pridružili tudi učenci osnovnih šol radovljiške občine. Na predlog aktiva komunistov kulturnih delavcev so se namreč odločili za srečanja pevskih zborov, glasbenih skupin in solistov.

27. januarja so se že sestali pevovodje pevskih zborov s predstavniki izobraževalne in kulturne skupnosti ter glasbene šole. Dogovorili so se, da bodo takoj začeli pripravljati kulturno prireditev, ki bo 29. aprila

ko se bodo začele tudi slovesnosti za praznik OF. Takrat bo v osnovni šoli F. S. Finžgarja v Lescah srečanje vseh glasbenih skupin in instrumentalnih solistov pod naslovom Mladinsko glasbeno srečanje.

Srečanje šestih mladinskih in pionirskih šolskih zborov skupaj z zbori podružničnih šol pod naslovom Mladina poje pa bo v okviru prireditve meseca mladosti in sicer 13. maja v osnovni šoli v Bohinjski Bistrici. Imenovali so posebno delovno skupino, ki bo skupaj z ZKPO Radovljica pripravila program in izbor pesmi in skladb.

JR

Warasch svoboden, boj se nadaljuje

Zadnji dogodki v Avstriji potrjujejo, da si oblast očitno prizadeva za revizijo državne pogodbe — Srečanje predstavnikov manjšin v Brucku na Muri

CELOVEC — Generalnega sekretarja Narodnega sveta koroških Slovencev Filipa Warascha so na osnovi zasebne prijave policiji pod obtožbo da je nekega Güttlerja nagovarjal k razstrelitvi ene od celovških transformatorskih postaj, zaprl 21. januarja. Pred tem so temeljito premetali njegovo stanovanje v Celovcu in njegovo rojstno hišo na Djekšah. To so počenjali ob glasnem odobravanju nazadnjaškega koroškega in deloma tudi avstrijskega tiska v trenutkih, ko republika Avstrija uveljavlja nove protimanjšinske zakone in skuša tudi psihično zlomiti manjšino ter osramotiti njene voditelje.

V četrtek, 27. januarja, so na osnovi sklepa posebnega celovškega sodnega senata Filipa Warascha izpustili. Sedem dni je prebil Warasch v preiskovalnem zaporu v Celovcu. Vedno bolj je postajalo jasno, da ni zaprt zaradi kršenja avstrijskega javnega reda, temveč zaradi ustrahovanja slovenske narodnostne skupnosti pred uveljavitvijo nove zakonodaje, sprejete 7. julija lani v parlamentu Avstrije. »Nisem kriv,« je dejal Warasch po prihodu iz zapora. »Ni takega nistem storil. To je le pritisk na našo manjšino in želja po sramotanju vodstva koroških Slovencev.« Filip Warasch je nadalje zahteval, naj Güttler pove, kdo ga je napeljal h tem lažem in kdo je bil pobudnik te afeze. »Vesel sem,« je dejal Warasch, »da je poskus reakcionarnih sil na Koroškem spodletel. Pričakujem od avstrijskih oblasti, da bodo ustavile predhodni postopek proti meni in me rehabilitirale, kazenski postopek pa uvedle proti tistim, ki so se postopka proti meni spomnili!«

Boj narodnostnih manjšin v Avstriji se nadaljuje. V soboto je bil v Brucku na Muri posvetovalni sestanek, prvi po pretevanju 14. novembra lani, voditeljev koroških Slovencev in Gradiščanskih Hrvatov. Predstavniki obeh skupnosti so se dogovorili za nezmanjšan boj za uveljavitev pravic, za spoštovanje državne pogodbe in za usklajevanje akcij med obema manjšinama.

Sicer pa je zadnje čase vedno več dokazov, da Avstrija očitno skuša kršiti državno pogodbo ali pa pregovoriti podpisnike za njeno spremembo. Avstrijsko javnost pretresajo vesti, da je obrambni minister Lüdendorf javno zahteval raketno oborožitev avstrijske armade, kar je v nasprotju z državno pogodbo in njeno nevtralnostjo. Kanceler Kreisky je »neposlušnega« ministra le pokaral. Še bolj pa je odklonila vest, da je Avstrija kot nevtralna država prodajala orožje Siriji in nekaterim drugim arabskim državam in s tem podpihovala spopad na Blžnjem Vzhodu!

J. Košnjek

Skrb za nove člane

Jesenice — Občinska konferenca ZKS Jesenice je sprejela na osnovi gradiva in razprave več ugotovitev in zaključkov, o katerih bodo razpravljale vse osnovne organizacije ZK v občini. Med drugim so člani konference menili, da se mora odgovornost komunistov še povečati, obenem pa naj bi v vseh osnovnih organizacijah stalno spremljali aktivnost članov ZK. Osnovne organizacije naj bi bolj prisluhnile vsem negativnim pojavom v sredinah, kjer so, ter ocenjevale družbenopolitične razmere v okolju. Še posebno pomembno pa je informiranje, lastno informiranje o vseh bistvenih vprašanih gospodarjenja in razvoja delovnih organizacij in drugih. Nove člane naj bi osnovne organizacije sprejemale na osnovi dogovorjenih kriterijev in potem poskrbele za njihovo vključevanje, aktivnost in

idejnopolitično usposabljanje. Idejnopolitično usposabljanje in izobraževanje naj bi še bolj prispevalo k boljшему delu članstva in organizacij ZK, odločno več in bolj kvalitetno pa bodo morale delovati osnovne organizacije ZK na področju uveljavljanja socialistične samoupravne kadrovske politike in ta vprašanja razreševati načrtno in ne od primera do primera. Kadrovska politika, ki jo uveljavlja Zveza komunistov sega na vsa družbena področja, zato osnovne organizacije ne morejo dopustiti, da se kadrovska politika v posamezni sredini in širše v družbi rešuje mimo nje.

Vse te slabosti bodo morale osnovne organizacije ZK odpravljati in si prizadevati, da bodo člani delali aktivno in v skladu s sklepi 5. seje CK ZKS.

D. S.

Krepitev varnosti in naše moči

Beograd — V Beogradu je bila v sredo, 26. januarja, seja zvezne konference SZDL. Člani konference so na njej spregovorili v prvi vrsti o uresničevanju nalog na področju družbene samozaščite ter pripravah na vesplošni ljudski odpor, nato pa tudi o nalogah socialistične zveze v prihodnjem obdobju. Uvodno besedo je podal predsednik zvezne konference SZDL Dušan Petrović-Šane.

»Naše ljudstvo je trdno odločeno,« je dejal Dušan Petrović-Šane, »da za vsako ceno brani svojo neodvisnost, samostojnost in pravico do svoje poti razvoja. V tem je tudi pomen našega sistema vseljudske obrambe, ki ga uspešno uresničujemo. To je v resnici revolucionarna in osvobodilna ideja, ki se je pod vodstvom tovariša Tita in partije izkazala za pravilno, v povojnem obdobju pa so njeno pravilnost v osvobodilnih bojih potrdili še mnogi drugi narodi.«

Pravica vsakega človeka pri nas je danes namreč, seveda pa ni treba posebej poudarjati, da tudi obveznost, braniti in varovati vse, kar ustvarja in s čimer upravlja.

»Vsa naša dejavnost na področju družbene samozaščite in vseljudske obrambe v zadnjih letih kaže,« je dejal v nadaljevanju Dušan Petrović-Šane, »kako se ljudje v zadnjem času zanimajo za vsa ta vprašanja. Lahko rečemo, da smo napravili pomemben korak pri podružbljanju vseljudske obrambe in družbene samozaščite. To pa je tisto najdragocenejše, kar smo dosegli. Z raznimi oblikami izobraževanja se je za vse to usposobilo izredno veliko število ljudi. Več kot 500.000 mladih je obiskovalo posebne seminarje, na katerih je bilo govora o prej omenjenih vprašanjih.«

Pri izgradnji sistema vseljudske obrambe in družbene samozaščite pa bo v prihodnje po mnenju vseh prisotnih potrebno še posebno pozornost posvetiti nadaljnji krepitvi dejavnosti in krajevnih skupnostih. Predvsem bodo morali biti prav vsi občani seznanjeni z najpomembnejšimi vprašanji področja družbene samozaščite in s programom SLO.

»Naša udarna sila je močna in sodobno opremljena JLA, sposobna, da vsak trenutek odgovori na kakršenkoli poskus agresije,« je nato poudaril predsednik zvezne konference SZDL. »Temelj tega sistema pa je ljudstvo samo, pripravljeno, da se agresorju upre povsod, v vsaki tovarni, ulici ali naselju. Dejansko se pripravljamo tako, kot je dejal tovariš Tito, da bo vsak občan vojak in vsak vojak občan.«

V razpravi, ki se je nadaljevala po uvodnih besedah, je izredno ugodno ocenil dosežene rezultate pri krepitvi družbene samozaščite in vseljudske obrambe v SR Sloveniji tudi Franc Poglajen. »V prihodnje bo v naši republiki potrebno izpolniti še predvsem dve nalogi na tem področju. To sta: ustvarjanje podlage za krepitev koncepcije SLO v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih ter samoupravnih interesnih skupnostih, le-ti bi namreč morali biti poglavitni nosilci celotnega zastavljenega koncepta, in usposobitev konference in odborov socialistične zveze predvsem v večjih središčih za delovanje v morebitnih vojnih razmerah. Pri tem bo potrebno posvetiti veliko pozornost tudi izobraževanju kadrov.«

O vseljudski obrambi in družbeni samozaščiti je na seji zvezne konference SZDL Jugoslavije spregovoril tudi zvezni sekretar za ljudsko obrambo general armade Nikola Ljubičić. V razpravi pa je bilo prav tako mogoče slišati še več zanimivih mnenj o teh vprašanjih.

J. Govekar

Upravljaljo zavarovanci Pred vrati vrtcev

Po vseh gorenjskih krajevnih in drugih skupnostih, v temeljnih organizacijah združenega dela vsi tisti, ki združujejo sredstva v zavarovalni skupnosti, razpravljajo o ustavnih preobrazbi zavarovalstva, ki se je na Gorenjskem, po združitvi zavarovalnic Save in Maribor v Zavarovalno skupnost Triglav, zelo hitro začela. Po načelih ustave in zakona o združenem delu tudi v zavarovalstvu veljajo novi družbenoekonomski odnosi, ustrezna samoupravna organiziranost, ki sledi zahtevam medsebojne povezanosti in dohodkovne soodvisnosti. Če kje, po-

tem so bila do zdaj prav izdatna sredstva zavarovalstva povsem odtujena, z njimi so gospodarili le delavci v zavarovalstvu, medtem ko zavarovanci nanj niso imeli nikakršnega vpliva. Samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih zavarovancev zavarovalne skupnosti Triglav velja od 1. januarja letos, vsebuje pa nove temeljne določbe in načela družbenoekonomskih odnosov, samoupravne organiziranosti, uresničevanja samoupravljanja, organizacije poslovanja. Še posebno pomembno je novo, samoupravno organiziranje zavarovancev, ki se zdru-

žejejo v temeljne rizične skupnosti kot temeljne samoupravne skupnosti na osnovi solidarnosti in vzajemnosti na določenem območju. Temeljne rizične skupnosti: industrijska, kmetijska, prometna, skupnost komunalnih in družbenih dejavnosti ter osebnih zavarovancev se organizirajo v skupnost temeljnih rizičnih skupnosti ali območno skupnost, pri nas v Gorenjsko skupnost temeljnih rizičnih skupnosti. Zavarovanci v zavarovalni skupnosti upravljaljo neposredno, volijo delegate v organih temeljnih rizičnih skupnosti, rizičnih skupnosti, zavarovalne skupnosti in območnih skupnosti. Vse odločitve v zavarovalni skupnosti temeljijo na predlogih, smernicah in stališčih konferenc delegatov v posamezni rizični skupnosti na območju občine, lahko pa se zavarovanci dogovorijo z zavarovanci z območja drugih občin o skupni konferenci delegatov.

Ko v teh dneh razpravljajo na Gorenjskem o evidentiranju in o sestavi konferenc delegatov, ki bodo v svojem programu dela med drugim razpravljale tudi o poslovnih politikah in o ukrepih za njeno uresničevanje, o poslovnih rezultatih ter o drugih vprašanjih, morajo vso pozornost posvetiti predvsem ustrezni izbiri delegatov. V sodelovanju s kadrovskimi komisijami pri konferencah SZDL naj bi bili delegati predvsem tisti, ki so seznanjeni s problematiko zavarovalstva, ki bodo odgovorno in aktivno opravljali naloge ter si resnično prizadevali za vpliv slehernega zavarovanca, ki združuje sredstva in ki po ustavnih preobrazbi zavarovalstva zdaj lahko z njimi upravlja. Širšemu družbenemu vplivu do zdaj zaprto zavarovalstvo se bo z delegatskimi razmerji preoblikovalo, dobilo nov družbeni položaj z novimi družbenoekonomskimi odnosi ter z neposrednim dogovarjanjem in odločanjem le tistih, ki sredstva namenjajo in združujejo.

Korak naprej je z ustanovitvijo zavarovalne skupnosti Triglav izreden, saj si zavarovanci sami lahko zagotovijo kar največji vpliv: s takšnimi delegati, ki bodo zavzeto, strokovno in z vso družbeno odgovornostjo znali z združenimi sredstvi kar najbolje gospodariti, smotno planirati, sprejemati ustrezne ukrepe preventivne in represivne dejavnosti ter s primernimi dogovori nenehno krepili družbeno varnost, vzajemnost in solidarnost ter ekonomičnost poslovanja vse zavarovalne skupnosti.

D. Sedej

Javne razprave o kmetijstvu

Kranj - V nedeljo, 30. januarja, so se v kranjski občini začele javne razprave o zagotavljanju pogojev za hitrejši razvoj kmetijstva in uveljavljanje družbeno ekonomskih odnosov ter preobrazbi vasi v srednjeročnem razvoju 1976-1980. Razprave bodo v občini organizirane v 12 središčih oziroma območjih. V nedeljo sta bili razpravi v Naklem za območje Naklega, Dupelja, Podbrezja, Kokrice in Struževega ter v Goričah za območje Gorič, Golnika, Trstenika in Tenetiš. Jutri, 2. februarja, pa bo razprava v Voklem za območje Voklega, Vogelj, Prebačevega in Hrastja. A. Ž.

Nezadovoljni z zdravstvenim varstvom

Z zdravstvenim varstvom občanov Medvod in okolice ne moremo biti zadovoljni, posebno še ob podatku, da je v delovnih organizacijah, predvsem v kemični industriji, zaposlenih okoli 3 tisoč delavcev. Enota zdravstvenega doma Ljubljana v Medvodah deluje v neprimernih prostorih, ki so bili ob lanskem potresu poškodovani. V pretesnih prostorih brez osnovnih higienskih pogojev se stiskajo otroški in šolski dispanzer, patronažna služba, splošna ambulanta, zobozdravstvena enota in laboratorij, medtem ko ginekološka ambulanta sploh nima svojih prostorov, vse bolj pa se kaže potreba po uvedbi službe medicine dela.

Delavci zdravstvene enote so te ugotovitve z zahtevo po graditvi

novega zdravstvenega doma poslali izvršnemu svetu skupščine občine Ljubljana-Šiška, njihovo vlogo pa so podprle tudi konference delegacij Colorja, Donita in Aera ter delegacija krajevnih skupnosti Medvode.

V družbenem planu občine Ljubljana-Šiška za obdobje 1976-80 ni predvidena graditev novega zdravstvenega doma, temveč le lokacija in dokumentacija, zato je v program samoprispevka II vnešen znesek 1,5 milijona dinarjev za izdelavo programskih osnov, idejnega in glavnega projekta ter, za stroške priprave za novogradnjo.

Izboljšanje zdravstvenega varstva krajanov Medvod je tako dolgoročna naloga, h kateri bodo morali pristopiti vsi z vso resnostjo.

-fr

Idejnopolitično usposabljanje

Jesenice - Člani Zveze komunistov so sprejeli temeljni program idejnopolitičnega usposabljanja članov osnovnih organizacij ZK. Tako bodo februarja največ pozornosti posvetili nalogam Zveze komunistov v splošni ljudski obrambi, varnosti in družbeni samozasčiti, kulturi, izobraževanju, zaposlovanju, znanosti, racionalizaciji in novatorstvu. Od aprila do maja si bodo prizadevali za čvrsto idejno, organizacijsko in kadrovsko krepitev Zveze komunistov, v poletnih mesecih pa bodo preučili naloge ZK v uresničevanju ekonomske politike, nadaljevali v septembrskih dneh z nalogami na področju planiranja ter zaključili z obravnavo pomena družbenega

standarda in socialne politike.

Za vsako temo bo pripravila delavska univerza v sodelovanju z ideološko komisijo inštruktažo, na kateri bodo prisotni vsi tisti, ki skrbijo za ideološko izobraževanje v osnovnih organizacijah. Vse osnovne organizacije bodo na svojih sestankih obravnavale družbeno aktualne dogodke v tem času, še posebno tisti komunisti, ki so zadolženi za idejnopolitično usposabljanje pa bodo morali aktivno sodelovati in izbirati takšne metode, ki bodo omogočile aktivno sodelovanje vseh komunistov v osnovnih organizacijah ZK pri obravnavi programa idejnopolitičnega usposabljanja.

D. S.

S SODIŠČA ZDRUŽENEGA DELA

Delavec pridobi jubilejno nagrado za določeno delovno dobo v trenutku, ko to doseže, ne glede na čas izplačila

Odločba sodišča združenega dela v Kranju, S 55/76.

Dve delavki sta 31. 3. 1975 pridobili pravico do starostne pokojnine. Ena delavka je imela nad 30 let delovne dobe, druga pa nad 20 let. Obema je delovna organizacija zavrnila prošnjo za dodelitev nagrade za delovni jubilej. Odbor za medsebojna razmerja v delovni organizaciji jima nagrade ni odobril, ker naj bi pravice do nje imeli le tisti delavci, ki so na dan izplačila nagrad v delovnem razmerju v delovni organizaciji.

Delavski svet delovne organizacije je na svoji seji sprejel začasni sklep o nagradah ob delovnih jubilejih. Nagrade delavcem pripadajo za 10-letno delovno dobo, za 20-letno delovno dobo in za 30-letno delovno dobo v višini, določeni v sindikalni listi. Odbor za medsebojna razmerja delovne organizacije pa je kasneje še sklenil, da se jubilejne nagrade izplačajo le enkrat na leto in to za praznik dela - 1. maja. Do jubilejnih nagrad pa so opravičeni le tisti delavci, ki so na dan izplačila v delovnem razmerju. Ker delavki tako na dan izplačila jubilejnih nagrad za 1. maj nista bili več v delovnem razmerju, jima nagrad niso izplačali. Zato sta pri sodišču združenega dela zahtevali, da naj jima sodišče pravico do nagrade prizna, ker odločitev v delovni organizaciji ni v skladu z veljavno sindikalno listo za leto 1976. Obe sta tudi menili, da jubilejna nagrada pomeni priznanje za zvestobo v delovni organizaciji, razen tega pa sta prispevali in ustvarjali dohodek v delovni organizaciji.

Sodišče združenega dela je zahtevama ugodilo in odločilo, da je delovna organizacija obema dolžna plačati jubilejni nagradi v znesku 2450 din, drugi pa v višini 4.600 din, tako kot je bilo to določeno v sklepu o nagradah ob delovnih jubilejih. Sodišče je menilo, da sta obe delavki pravico do jubilejne nagrade pridobili v tistem trenutku, ko sta dopolnili določeno delovno dobo. Drugačna razlaga ni sprejemljiva in tudi ne ustreza smislu in pomenu jubilejnih nagrad. Sklep odbora za medsebojna razmerja z določitvijo izplačila jubilejnih nagrad ob prazniku dela dá le večji pomen. Odbor sam pa ne more spreminjati pogojev za jubilejne nagrade, ki jih je določil delavski svet delovne organizacije.

Delovna organizacija s tako odločitvijo ni soglašala in se je zoper njo pritožila. V pritožbi je navedla, da sodišče ni pravilno uporabilo njihove samoupravne akte. Že ob sprejemu začasnega sklepa so člani delavskega sveta o tem razpravljali, vendar je ta pogoj izpadel. Sklep odbora za medsebojna razmerja s tem le pojasnjuje dejansko voljo delavskega sveta. Zato delavki do jubilejnih nagrad nista opravičeni.

Pritožbi sodišče združenega dela SR Slovenije ni ugodilo. Pritožbeno sodišče je v svojih razlogih napisalo, da je prvo sodišče pravilno ugotovilo, da sklep odbora za medsebojna razmerja ni v skladu s sklepom delavskega sveta in da omejitve ni predvidena v samoupravnem sporazumu o merilih za delitev dohodka in osebnega dohodka. Iz tega pa izhaja, da je odbor za medsebojna razmerja sprejel povsem novo odločitev. Zato je pritožbeno sodišče v smislu 26. točke 18. člena zveznega zakona o sodiščih združenega dela to odločbo odbora za medsebojna razmerja tudi razveljavilo.

Pritožbeno sodišče je nadalje še ugotovilo, da začasni sklep delavskega sveta o delitvi sredstev za osebne dohodke, ki je samoupravni splošni akt, ni bil sprejet po zakoniti poti, določeni v 1. členu republiškega zakona in v 4. členu zveznega zakona o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu. Tak samoupravni splošni akt lahko sprejmejo neposredno samo delavci temeljne ali delovne organizacije. Zato ga praviloma niti delovna organizacija niti sodišče ne bi smela uporabljati. V takem primeru medsebojna razmerja delavcev v združenem delu niso urejena. Ker pa so jubilejne nagrade dejansko po tem začasnem sklepu izplačali tudi drugim delavcem, je tedaj pravično, da se delavkama prizna pravica do jubilejne nagrade.

M. P.

DOGOVORIMO SE

SEJA VSEH ZBOROV KRANJSKE OBČINSKE SKUPŠČINE

Na ločenih sejah se bodo v ponedeljek, 7. februarja, ob 15. uri v Kranju sestali vsi zbori občinske skupščine. Razpravljali bodo o osnutku sprememb in dopolnitve statuta občine in o osnutku resolucije o politiki izvajanja družbenega načrta občine Kranj za obdobje 1976 do 1980 za leto 1977. Na dnevnem redu je še razprava o akcijskem programu reševanja nedovoljenih gradenj, o poročilu o delu izvršnega sveta v lanskem drugem polletju, o pritožbenih zadevah in o delu komisije za vloge in pritožbe, o podelitvi Prešernovih nagrad za leto 1976 in nekaterih drugih vprašanj.

PREŠERNOVA NAGRADA ZDENKU MOTLU

Po odloku o podeljevanju Prešernovih nagrad je vsako leto na Gorenjskem lahko podeljenih največ pet nagrad. Žirija za podeljevanje Prešernovih nagrad je na podlagi razpisa prejela sedem predlogov in sicer iz občin Jesenice, Radovljica in Trzin po dva, iz občine Kranj pa enega. Žirija je obravnavala vse predloge in predlaga kranjski občinski skupščini, da v občini podeli Prešernovo nagrado v znesku 10 tisoč dinarjev Zdenku Motlu za življenjsko delo na glasbenem področju.

Zdenko Motl, ki se je rodil 1918. leta v mestu Ružomberk na Češkem, se je 1939. leta vključil v pihalni orkester v Kranju, v katerem je deloval do okupacije. Ponovno ga je organiziral in postal njegov dirigent 1945. leta. V letu 1973 je praznoval pihalni orkester 75-letnico obstoja. Zdenko Motl pa 30-letnico uspešnega dela z njim. Pod njegovim vodstvom je pihalni orkester dosegel vidno mesto v Sloveniji.

A. Zalar

Dr. Janko Benedik

Prebivalce Bleda je pred dnevi presunila vest, da je nenadoma umrl dr. Janko Benedik. Rodil se je 1. februarja 1906. leta v Trebinju v bratski republiki Bosni in Hercegovini. Že pred začetkom osnovne šole pa je prišel na Bled. Šolal se je na Bledu, v Ljubljani in Ptuj in kasneje, ko se je odločil za očetovo pot, za študij medicine, je študiral v Ljubljani, Zagrebu in Innsbrucku. Služboval je v Ljubljani, v Brezicah, v Mariboru, 1935. leta pa je prišel na Bled in prevzel mesto zdravnika splošne medicine.

Okupacijo je pričakal kot strokovno priznan in spoštovan ljudski zdravnik in blejski župan. Že 1941. leta se je organizirano in aktivno vključil v narodno osvobodilni boj kot človek in zdravnik. Spominjajo se ga številni preživeli borci, ki jih je zdravil in operiral prikriti v domovih, gozdovih ali v zasebni ordinaciji. Pa ne le borci, tudi prebivalci Bleda se ga spominjajo, ko je zdravil po vaseh, v gozdovih bolne in ranjene partizane.

Po vojni se je aktivno vključil v razvoj zdravstvene službe, 1955. leta pa je postal direktor Zdravstvenega doma na Bledu. Njegovo delo nikdar ni bilo zaprto samo v ordinaciji, bil je aktiven družbenopolitični delavec. Bil je odbornik nekdanjega kranjskega okraja in občine Bled, član sveta za zdravstvo okraja Kranj, dolgoletni član upravnega odbora jeseniške bolnice, predsednik upravnega odbora Psihiatrične bolnice v Begunjah, dolgoletni predsednik rdečega križa v Radovljici in na Bledu. Nazadnje je bil izvoljen tudi za častnega predsednika organizacije rdečega križa. Za aktivno vsestransko delo je bil pokojni dr. Benedik večkrat odlikovan. Tako je lani dobil tudi odličje rdečega križa Jugoslavije.

Dr. Janko Benedik je bil tudi eden od ustanoviteljev podružnice Slovenskega zdravniškega društva Gorenjske. Izvoljen je bil tudi za častnega člana Slovenskega zdravniškega društva. V procesu združevanja zdravstvenih delovnih organizacij je leta 1962 prevzel kot direktor odgovornost za zdravstveno varstvo in zdravstvene delovne organizacije na področju sedanje radovljiške občine; od 1968. leta pa za območje občin Jesenice in Radovljica kot direktor Zdravstvenega zdravstvenega doma Jesenice. Na tem delovnem mestu je bil do konca lanskega leta, ko je bil upokojen.

Bil je splošni zdravnik, kakršnega naši delovni ljudje potrebujejo in kakršnega si predstavljajo. Čeprav zadnja leta ni bil več najboljšega zdravja, se je še vedno vračal k svojim bolnikom. Lani je na primer dokončal sistematični pregled nekdanjih borcev in aktivistov. Pred dnevi je omahnil sredi dela. Njegov pacient je tisto popoldne zaman čakal, da bi mu pomagal kot že tolikokrat.

A. Ž.

Razumno na tehtnico

Industrializacija prodira, priseljuje in naseljuje se novo prebivalstvo, ki v skladu z naraščajočim standardom terja ustrezno, pripadajočo infrastrukturo. Vsesplošni napredek zajeda prostor, ga izkorišča in ko ga izkoristi, zahteva nove in nove površine, obdelovalna zemljišča, zahteva pod njuno, pod samoumevno. Človek pa, prej pogumno načrtujoč nove objekte, se nenadoma zave, zgrozi nad statistiko, da je obdelovalnih površin vedno manj, industrializacija pa v silovitem zagonu in ob njem s svojimi razumljivimi zahtevami po prostoru.

Primer Rudenskega polja, kajpada in spet zato, ker žolčne razprave ne pojenjajo, s svojimi napetimi in utišanimi padci so tu, do odločitve pa še dolga pot. Sestanki, prepričevanja, dokazovanja, zlonamerna natolcevanja, očitni lastniški interesi, srdite polemike in spet zatišje, iz katerega vsak trenutek lahko vzplamti nova žolčna polemika brez trdnih sklepov. Utrujajoča je ta srditost, ta stihija, ta očitna in preočitna nemoč.

Problem pozidave kmetijskih površin ni le škofjeloški, pojavlja se povsod, od primera do primera prav zato, ker z našo zakonodajo v prostorskem urejanju se nismo dosledni. In tudi zato, ker so občinski plani premalo konkretni, celo kmetijsko zemljiške skupnosti so brez konkretnih stališč v svojih, sicer obširnih programih razvoja. Če za povrh zataje še strokovne službe z neustreznimi urbanističnimi programi in načrti, je zmeda popolna, glasovi spet povzdignjeni.

Vsak zase ve, kaj je in kaj mu pomeni Rudensko polje, vsak zase se oprijemlje lastnih stališč. Kar najširše odmevajo v slovenskem prostoru pač tista, ki izhajajo izključno le iz prizadevanj za ohranjanje zemljišč, tista, ki jih interpretira najglasnejši. In le kdo bi se še spraševal, kaj pa, če je bilo kaj zamolčano, namenoma prezrto, kaj pa, če je protiutež, na tej sporni tehtnici

lahko vendarle močnejša? Kaj pa če ni greh neplanskega načrtovanja minulosti vendarle tudi njegov greh, ki ga bi bilo dobro zdaj vsaj deloma oprati s tem, da se strpno posluša in ne omalovažuje vseh tistih stališč, ki so drugačna?

Za začetek bi bilo dobro vedeti in izhajati iz tega, da si prav nihče ne želi nesmotrnega izkoriščanja dobrih plodnih zemljišč; da so posledice minulosti neizbežno pred durmi; da industrializacija hočeš nočeš terja svoje in je brez milosti in življenjsko maščevalna, če se ji ne izpolnijo vsi pogoji, ki jih zahteva; da se ne gospodari le za danes, temveč tudi za jutri.

Nezrelo je pritiskati etikete kratkovidnosti na vsako stališče, ki si upa biti drugačno; nezrelo je šteti glasove; nezrelo je rovariti. Preživeto je trkanje po prsih, preživeto se je postavljati za edinole pravičnega sodnika in razsodnika.

Rudensko polje in »uransko« čisto je treba razumno, samoupravno in delegatsko pretehtati na osnovi zares strokovnih analiz. Do zdaj, žal, ni bilo ne ustrezne strokovne ocene in ne samoupravne poti, tiste prave, široko zasnovane, s tehničnimi utemeljitvami, tiste, po kateri bo hočeš nočeš treba kreniti. Takoj in odločno, kajti ni hujšega očitka od tistega, da smo nesposobni, da zatajimo pred problemi.

D. Sedej

Dnevi mladine v Kranju

Mladinska revija »Mladina« in OK ZSMS Kranj, točneje COP (center za obveščanje in propagando) organizirata od 1. 2. do 18. 2. akcijo »Dnevi mladine«.

Akcija bo potekala v obliki pogovorov ob okrogli mizi in javnih tribun. Obiskali bodo mlade v tovarnah Iskra in Sava in v krajevni skupnosti Vodovodni stolp, predstavili eksperimentalno skupino Geg. Razpravljali bodo o sodelovanju Kranja z ostalimi občinami in pobratenimi mesti, o dnevu samoupravljanja na osnovni šoli Josipa Broza-Tita, o delovanju marksističnih krožkov in klubov OZN itd.

Poleg aktivna mladim novinarjem in članov COP-a bodo akcijo stalno spremljali tudi novinarji revije M. Med akcijo bodo tudi izdajali časopis, ki bo v člankih spremljal dogajanje.

Uradni zaključek akcije bo 18. 2. s podelitvijo priznanj najaktivnejšim mladim novinarjem in ustnim časopisom. T. Dolžan

Naloge mladih kmetijcev

Ljubljana — Pretekli teden je bila v Ljubljani seja konference mladih v kmetijstvu pri republiški konferenci Zveze socialistične mladine Slovenije. Na konferenci so ugotovili, da čaka mlade kmetijce obilo nalog, saj načrtuje organizacija ZSMS politično šolo za mlade kmetijce, razna tekmovanja in druge oblike vključevanja mladih iz vasi v družbenopolitično in kulturno življenje. Izredno pomembno pa bo sodelovanje mladih v kmetijstvu pri javnih razpravah o kmetijstvu, ki se začnejo februarja. Pri odstranjevanju pomanjkljivosti v kmetijstvu in kmetijski politiki, ki so se nagrmadile v preteklosti, bo sodelovanje mladih zelo potrebno.

Konferenca mladih v kmetijstvu je pretekli teden razglasila najboljšo OO ZSMS v kmetijstvu v letu 1976. Prvo mesto je prisodila osnovni organizaciji oziroma aktivu mladih zadružnikov iz Stične. Drugi so bili mladi kmetijci iz Slovenskih Konjic, tretji pa zadružniki iz Goriških Brd. -jk

Kje sodelujejo mladi

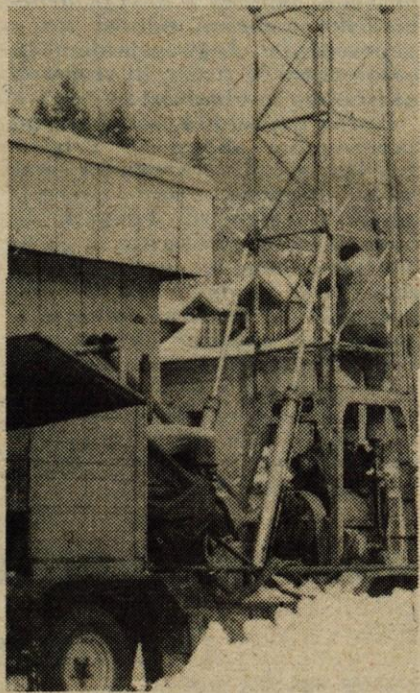
Tržič — Udeležba mladih na akcijah, ki jih organizira občinska konferenca ZSMS, lani ni bila zadovoljiva, ugotavlja analiza, ki jo je pripravila občinska konferenca ZSMS. Ugotovitev velja še posebno za izobraževalne akcije.

Prva večja akcija je bil pohod po poteh Kokrškega odreda. Od 73 prijavljenih se ga je udeležilo 68 mladih do 27 let. Od 36 osnovnih organizacij, ZSMS v tržiški občini je člane poslalo na pohod le 16 osnovnih organizacij, kar ni zadovoljivo. Neudeležba mladih iz osnovnih šol in OO na karavlah je opravičljiva, medtem ko to ne velja za osnovne organizacije Lom, Jelendol, Senično, Ljubljanska banka, Metalka TOZD Triglav, Rog, Tiko, Oblačila-Novost in Kompas Ljubelj. Tudi družbene organizacije in društva so se slabše odrezala. Na pohodu je bilo srečati le člane Filmskega kluba Tomo Križnar in alpiniste. Gasilcev, planincev, tabornikov itd. pa ni bilo, čeprav je njihova vloga in vloga pohoda samega izredno pomembna za SLO in družbeno samozasčito.

Tudi z udeležbo mladih na izobraževalnih akcijah v Tržiču niso zadovoljni. Prepogosto je na najrazličnejših izobraževalnih oblikah srečati ene in iste obraze. Zato se ni čuditi, če ima mladinska organizacija kadrovske težave, saj kadrov brez načrtnega izobraževanja ni mogoče dobiti.

Zato bo glavna naloga vodstva občinske mladinske konference analiza sedanjega položaja in iskanje načinov, da bodo osnovne organizacije zainteresirane tudi za akcije, ki jih pripravlja občinska konferenca.

Preveč je osnovnih organizacij, ki se dogovorjenega na občinski konferenci ali na predsedstvu OK ZSMS ne drže! J. Kepić

JESENICE — Delavci Zavoda za geološke raziskave Ljubljana preiskujejo teren na prostoru med poslopjem Carinarnice in hotelom Pošta, kjer bodo do konca leta 1980 postavili pet stolpnih s po 84 stanovalni. Predvidevajo, da bodo prvo začeli graditi že v drugi polovici letošnjega ali najkasneje v začetku prihodnjega leta. — Foto: B. B.

Ugodnejši pogoji za proizvodnjo mleka

Povečanje odkupne cene za mleko na 1,06 dinarja za tolščobno enoto nudi ugodnejše pogoje za proizvodnjo mleka. Pri proizvodnji mleka je treba poznati nekatere zakonitosti, da ne pride do negospodarskega krmljenja.

Osnova gospodarskega krmljenja je kvalitetna domača krma. Za zimsko sezono je krma pripravljena, zato so nasveti o pridelovanju kvalitetne krme prepozni. Ugodna cena mleka bo marsikatero rejca vzpodbudila, da bo začel krmiti močna krmila in s tem povečal proizvodnjo mleka. Dejstvo, da se z 1 kg močnih krmil dobi 2 kg mleka, govori v prid povečevanja porabe močnih krmil. Brez poznavanja osnovnih pravil krmljenja krav molznic je pokladanje močnih krmil velikokrat zelo negospodarno.

Podnebne razmere na Gorenjskem omogočajo dva načina osnovnega krmljenja v zimskem času. V ravninskem predelu, kjer je veliko njivskih površin, je glavni del osnovnega obroka koruzna silaža. V hribovitih predelih je to seno in travna silaža. Neobhodno potrebne snovi za življenje in produkcijo so: beljakovine, ogljikovi hidrati, rudnine, maščobe, vitamini in voda. Od pravilnega razmerja med posameznimi skupinami snovi v obroku je odvisno, kakšen je gospodarski učinek proizvodnje. Najpogostejša napaka pri krmljenju je nepravilna prehrana z beljakovinami in ogljikovimi hidrati. Načelo vsakega krmljenja je, da se vsem živalim poklada enak obrok osnovne krme, živalim, ki več proizvajajo, se dodatno poklada še močna krmila, tako da lahko izkoristijo svoje sposobnosti za proizvodnjo. Sama prehrana živali tako narekuje dvojno uporabo močne krme:

1. za izravnavo osnovnega obroka;
2. za krmljenje živalim po proizvodnosti

Za izravnavo osnovnega obroka je potrebno poznavanje kvalitete doma krmljenih krmil. Splošno pravilo je, da ima osnovni obrok, sestavljen iz sena in travne silaže, takšno beljakovinsko razmerje, da osnovnega obroka ni potrebno izravnavati. V obrokih, kjer je veliko sena iz pozno košene trave, je potrebno dodajati beljakovinski koncentrat. V primerih, ko je glavni del obroka koruzna silaža, je nujno, da se osnovni obrok izravna z beljakovinskim dodatkom. Pri dnevnem obroku 20 kg koruzne silaže in 5–6 kg sena košenega v začetku cvetenja je potrebno osnovni obrok dopolniti z najmanj 0,5 kg sojnih ali sončničnih tropin. Za vsaka nadaljna dva kilograma mleka je potrebno dodajati 1 kg močnih krmil z najmanj 18 odstotki surovih prebavljivih beljakovin.

Kvaliteta doma pridelane krme v naših razmerah je razmeroma slaba, zato se večinoma prečenjuje vrednost osnovnega obroka. Obrok 6 kg dobrega travniškega sena in 20 kg travne silaže ali 5–6 kg dobrega sena, 24 kg koruzne silaže in 0,5 kg sojnih ali sončničnih tropin, zadošča za proizvodnjo 8 kg mleka.

Kontrola proizvodnje mleka, koliko mleka krava daje, je osnova vsakega krmljenja. Poleg začetne mlečnosti je pomembno za količino mleka v laktaciji tudi perzistenco, t.j., kako krava mleko drži. Na perzistenco vpliva krmljenje v času pred telitvijo — to je ovimljanje in krmljenje prva dva meseca po telitvi. Mlečnost po telitvi 6–7 tednov po porodu narašča. Kravo je treba krmiti tako, da dobi 1 kg močne krme več kot jo potrebuje za količino mleka, ki ga daje. Po šestih ali sedmih tednih, ko količina mleka preneha naraščati, se začne krmiti po proizvodnosti — kolikor mleka da krava. Prevelika izguba na teži, živili močno shušajo po porodu, je znak, da je bila krava sposobna dati več mleka, kakor je bila krmljena.

Poznavanje načel krmljenja je osnova vsake proizvodnje. Če rejec ne pozna sam zadovoljivo osnov krmljenja, je potrebno, da se o tem posvetuje s strokovnjaki v zadrugi. Veliko rejcev je bilo že razočaranih zaradi slabega učinka pokladanja močnih krmil. Vzroka za to sta lahko dva: neustrezna izbira močnega krmila ali pokladanje krmil živalim, ki niso sposobne dati veliko mleka.

Živinorejsko veterinarsko zavod Gorenjske
Vodja selekcijske službe
Peter Kunstelj, dipl. inž.

Garažna hiša v Medvodah

Na trikotnem zemljišču pod Svetjem v Medvodah je ostal prostor le še za garažno hišo s 60 garažnimi boksi. Gradbeno podjetje Tehnik, ki je gradilo celotno naselje, je načrtoval graditev garažne hiše že lani,

vendar je le 10 krajanov v anketi izrazilo pripravljenost za odkup garažnih boksov. Anketo bodo spomladaj ponovili in če bo dovolj kupcev, garažno hišo zgradili še letos.

-fr

Skupnost za zaposlovanje Kranj

Pomen ugotavljanja sposobnosti učencev 8. razreda

V osmem razredu se učenci že odločajo za izbiro poklica in s tem tudi za šole, ki za tak poklic usposablja. Odločitev je rana, a žal neizbežna.

Učenci se po strukturi svojih umskih sposobnosti zelo razlikujejo med seboj. O tem se lahko prepričamo v vsakdanji šolski praksi. Tako so nekateri predvsem dobri v matematiki in fiziki, drugim pa veliko bolj ležijo jeziki. So pa tudi učenci, ki so najbolj uspešni pri izdelovanju raznih izdelkov in jih to tudi precej bolj veseli kot učenje iz zvezkov in knjig.

Naše sposobnosti torej vplivajo tudi na naša zanimanja, kar je razumljivo, saj radi opravljamo zlasti tisto, kar nam daje možnost doživljanja uspeha. Da bi učencem lahko čim uspešneje pomagali pri odločanju za poklic, tokrat preskušamo samo nekatere njihove umske sposobnosti. Tako nas zanima, kako dobro sklepajo na besednem in nebesednem materialu in kakšna je njihova prostorska predstavljenost. O vsakem pa seveda hranimo tudi rezultate testiranja iz petega razreda. Na osnovi teh dosežkov se potem odločamo o ustreznosti izbrane šole.

Na splošno se pri svetovalnem delu ravnamo tako, da usmerjamo v gimnazije kot šole, ki pripravljajo za univerzitetni študij, le tiste učence, ki so dosegli dobre, nadpovprečne rezultate, saj bodo nekoč opravljali tudi najzahtevnejše poklice.

Tisti s poprečno razvitimi sposobnostmi imajo neredko že precej slab uspeh ob zaključku osnovne šole; tako da niti nimajo možnosti gojiti višjih ciljev, kot jih dopuščajo njihove sposobnosti. Različna uspešnost na posameznih testih sposobnosti pa pripomore tudi k lažji odločitvi za vrsto šole oziroma poklica, ki ga bo posameznik izbral.

Testni dosežki pa služijo tudi kot eden izmed kriterijev za sprejeme v razne srednje šole; žal pa še ne v tolikšnem obsegu kot bi želeli. Seveda se sposobnosti odražajo v učnem uspehu, ki je dostikrat edino merilo za sprejem v srednje šole. Treba pa je poudariti, da imajo učni uspehi učencev različnih šol kaj različno težo. Znane so nam slabosti šolskega ocenjevanja, zato bi bilo učne uspehe koristno dopolniti tudi z dosežki na testih inteligentnosti, ki so v praksi pokazali določeno vrednost! Cvek Cvetka

Posezonsko znižanje

MOŠKE, ŽENSKÉ IN OTROŠKE KONFEKCIJE

od 15. januarja do 15. februarja

V NAŠIH TEKSTILNIH POSLOVALNICAH V LESCAH, NA JESENICAH, BLEDU IN V RADOVLJICI

Izkoristite ugoden nakup!

murha

Lončarji se upirajo propadu

V Komendi in okolici
že stoletja žive
lončarji

Že stoletja je lončarstvo edinstvena obrt v Komendi, Podborštu, na Mlaki, Gmajnici in Gori, ki se je osiromašena obdržala do danes — Danes le še Lončarsko obrtno podjetje in trije zasebni lončarji, pred vojno pa jih je bilo razen zadruga na desetine — Pešanje lončarjenja kljub zanimanju za izdelke te obrti

Okrog dva milijona lončarskih izdelkov so oblikovali lani v Lončarsko obrtnem podjetju v Komendi. Čeprav so delovni pogoji težki, je večina zaposlenih v podjetju najmanj 15 let.

KOMENDA — Da je lončarstvo ena najstarejših obrti v Komendi priča najdba okrog 500 let starega lonca! Vendar je ta obrt v okolici Komende, Podboršta, Mlake, Gmajnice in Gore zanesljivo starejša. Prav toliko je stara kot v Prekmurju ali v Ribnici, kjer so razen Komende delali najstarejši lončarji. Izdelki so bili iskani. S konji in vprežnimi vozovi so jih vozili celo do Trsta, Gorice in do drugih krajev. Lončarstvo je tiste čase tudi edino ponujalo zaslužek.

Tako kot z marsikatero obrtjo se je tudi z lončarstvom usodno poigral čas in napovedal njegov propad. V Komendi, Podborštu, na Mlaki, Gmajnici in Gori danes lončarijo le še Janez in Ciril Stebe iz Podboršta in Franc Ravnikar z Mlake. Obdržala se je tudi Lončarska zadruga Komenda, ki se je lani preimenovala v Lončarsko obrtno podjetje Komenda. Enaka ali še bolj kruta usoda je doletela lončarje tudi v drugih »lončarskih« pokrajinah Slovenije.

Pisma bralcev

MORJE PRED DOMAČIM PRAGOM

Konec lanskega leta 1976 je precej mladih, srednjih in starih družin dobilo nova stanovanja na Planini in sicer v ulici Gorenjskega odreda. Nove bloke je zgradilo ljubljansko gradbeno podjetje Gradis.

Lepa so ta nova stanovanja. Čista, skrbno izdelana, ploščice so lepo položene, centralna kurjava brezhibno deluje, tople vode je dovolj, elektrike ne manjka, balkoni so kot majhne terase, vse stene so ravne in bele, na stropih ni mokrih madežev, kleti so prostorne, hodniki svetli in domači.

Vsi stanovalci so srečni. Končno so našli svoj mir in blagostanje.

Samo nekaj jih vse bolj in bolj vznemirja.

Priti iz bloka ali v blok, za to je potreben v deževnih časih pravi manever. Celih dvajset centimetrov ali še več je namreč globoko »morje« tik pred edinim sedaj uporabnim vhodom (drugi je zaradi še slabšega stanja trenutno neprehoden). Brez pretiravanja, toda za majhne otroke in stare ljudi, a tudi za druge, je pravi problem priti iz bloka. Razen v vodo sicer lahko splezaš še na kamnito ograjo, pri tem pa moramo upoštevati, da vsi ljudje niso veščji plezanja.

Mogoče res ne bi bilo tako slabo, da bi graditelji izročili ljudem poleg stanovanja in ključev še navodila za varno prečkanje vode, ki se nabere v deževnih dneh pred vhodom...

DASA MARETIČ
Ul. Gorenjskega odreda 4

Njegova lončarska delavnica je še povsem izvirna. Le kolovrat, ki so ga donedavna lončarji poganjali z noge, sedaj vrti elektrika. Os in »šajba«, na katero dá lončar kepo gline in jo ob vrtenju kolovrata, osi in šajbe z izrednim občutkom roke oblikuje v vrče, posode in najrazličnejše modele, pa se nista spremenili.

»Sposobnost in občutek roke za oblikovanje lončene posode je prirojen in povezan z veseljem do tega dela. Tega se ne dá naučiti. Če ne bi imel veselja do lončarstva, ne bi ostal doma in se odločil za lončarjenje ter s tem pomagal materi-vdovi in bratu, ki je bil že mojster lončarske obrti,« pravi Franc Ravnikar z Mlake pri Komendi.

Enajst lončarjev je ustanovilo zadrugo

Leta 1932 so se lončarji iz Komende odločili za organizirano delo in prodajo. Ustanovili so Lončarsko za-

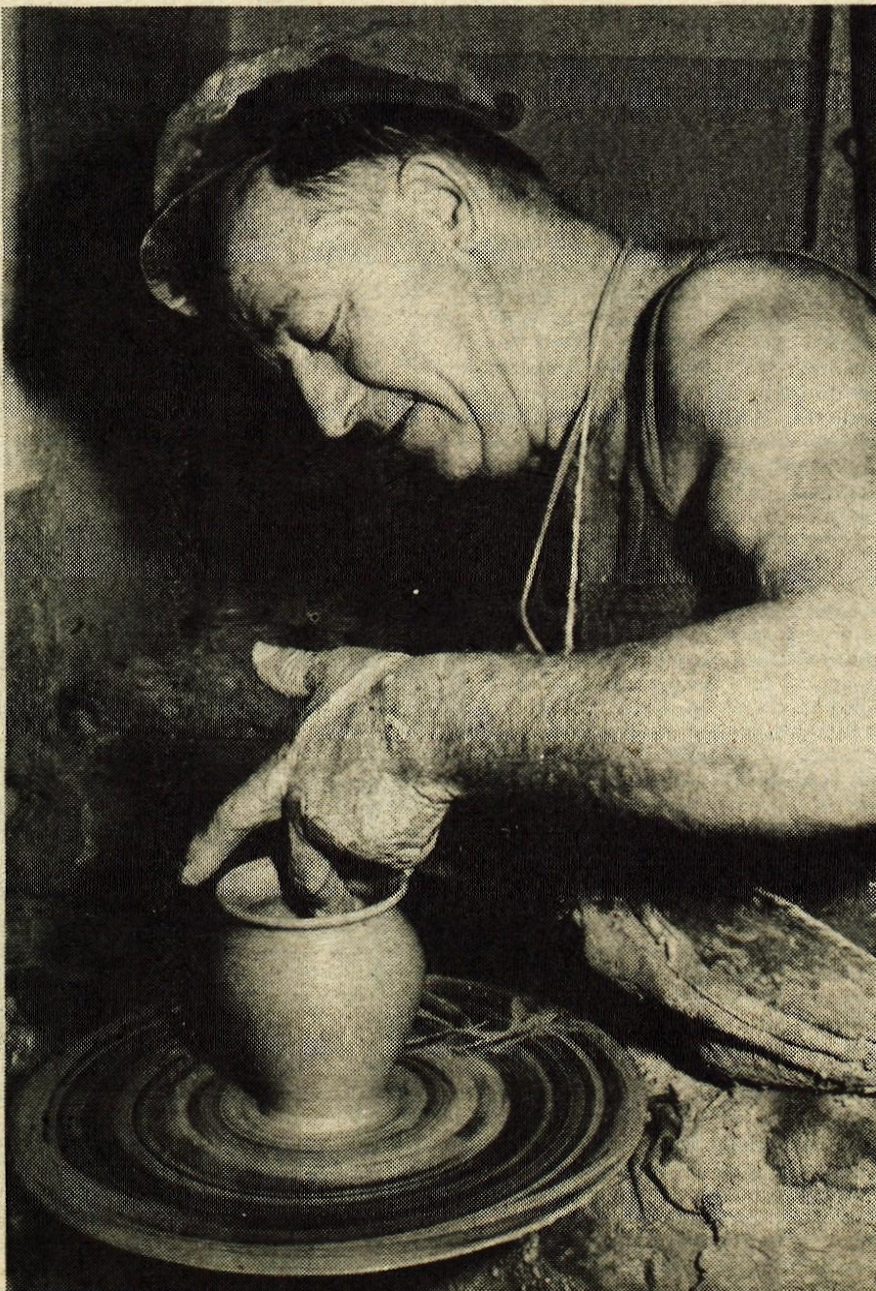

Ceprav star 68 let Franc Ravnikar z Mlake pri Komendi dan za dnem lončari v delavnici in oblikuje glino. To je umazano delo in trdo prigran zaslužek, pravi.

»To je umazano delo«

»Naporno in umazano delo je lončarstvo,« modruje eden redkih komendskih lončarjev Franc Ravnikar z Mlake pri Komendi, upokojenec, star 68 let, ki lončari že od leta 1912 dalje.

»Razen mene sta se tej obrti zapisala še Janez in Ciril Stebe. Vztrajamo, dokler bomo še zmogli. Moči nam pešajo. Stroji sicer nadomeščajo ročno delo, vendar lončarstvu kljub temu ne napovedujem lepe prihodnosti. Tri sinove imam, pa so se vsi ubranili lončarjenja. Izdelke, med katerimi so zelo zanimivi modeli za kolače, ki jih je zadnje čase težko najti, vrče, posode za rože itd., sicer prodam, vendar je zaslužek pičel, čeprav še sam prodajam na kamniški tržnici,« pripoveduje Franc Ravnikar.

Janez Kepic je bil soustanovitelj komendske Lončarske zadruga in oblikuje lončeno posodo že 45 let. Leta in leta je z nogo poganjal lončarsko kolo. Zadnja leta mu pomaga elektromotor. Prirojenega občutka v rokah za oblikovanje gline pa ne more nadomestiti noben stroj!

drugo, za katero je takratna Dravska banovina zgradila poslopje. 11 lončarjev se je združilo v zadrugi. Lani se je zadruga preimenovala v Lončarsko obrtno podjetje Komenda.

»V zadrugi je bilo največ 33 zaposlenih. Danes nas je 22. Do leta 1966 je prevladovalo ročno delo, od tega leta naprej pa je vedno več strojnega,« pripoveduje direktor Lončarskega obrtnega podjetja Komenda Jože Kepic z Mlake, ki se je pridružil lončarjem leta 1942.

»Nožni poganjanje koles je nadomestila elektrika, pogostejše pa uporabljamo tudi preše in kalupe. Izdelujemo lončke, sklede, vaze, staro kmečko posodo in sklede, cvetlična korita itd. Lani smo izdelali okrog 2 milijona teh izdelkov. Pred leti so nekateri mislili, da bo plastika izpodrinila lončeno cvetličarsko posodo. Pa temu ni tako. Ljudje vedno bolj cenijo lončarske izdelke, med katerimi je ljubiteljev cvetja vedno več.«

»Naši izdelki so iskani,« pojasnjuje Jože Kepic. »Trg obsega praktično vso Jugoslavijo. Precejšen kupec je podjetje Dom iz Ljubljane in nekatere druge trgovske organizacije. Zahtevam večkrat nismo kos. Letošnja proizvodnja ima tudi že kupce.«

Lončarji iz Komende oblikujejo izdelke iz kvalitetne gline. V gozdu med Mostami in Vodicami najdejo sivobelo, iz katere izdelujejo zahtevnejše stvari. V bližini Komende in okoliških vasi pa nakopljajo rjavo. Včasih so lončarjem glino dovažali kmetje s konji, sedaj pa konje in vo-

Direktor Lončarsko obrtnega podjetja Komenda Jože Kepic že 14 let opravlja odgovorne dolžnosti v podjetju. Leta 1942 je prišel med lončarje in zato dobro vé, kako ta vedno iskana obrt izumira.

zove nadomeščajo traktorji. Lončarji za kilogram ilovice odštejejo od 14 do 16 par.

Brez dvoma bo Lončarsko obrtno podjetje najdlje nadaljevalo lončarsko tradicijo v Komendi in okolici. V podjetju je 6 izučenih lončarjev, starih od 40 do 60 let. Večina se jih je izučila v obrtni šoli v Komendi, o kateri danes ni več sledu. Vsi drugi, med njimi nekateri mlajši, pa so se naučili lončarske spretnosti v podjetju. Vendar se za lončarsko delo le še redki odločajo.

Zato so kljub prizadevnosti lončarjev in njihovi trmi vztrajati v tem poklicu obrti ure štete. Želimo, da ta trenutek še ne bi prehitro prišel...

Besedilo: J. Košnjek
Slike: F. Perdan

Vedno več OZD krši sporazume

Kranj — Pregled o izpolnjevanju samoupravnih sporazumov o razporejanju dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke v občini Kranj od leta 1972 do 1976 nam kaže, da posamezne OZD zavestno kršijo sprejete dogovore. Iz gradiva, ki ga je na torkovi seji obravnaval Izvršni svet Obs Kranj, je razvidno, da število »kršiteljev« iz leta v leto raste. Sicer se kot kršitelji panožnih sporazumov organizacije združene dela med seboj menjavajo, nekaj OZD pa je stalnih, ki že leta in leta ne spoštujejo dogovor: ne ustvarjajo zadostne akumulacije, pa vendar prekoračujejo izplačila OD.

Is še ena ugotovitev: OD delavcev v družbenih dejavnostih močno zaostajajo za OD delavcev v gospodarstvu, in so nižji tudi od povprečnih OD v naši republiki. Potrebni bodo ukrepi za izravnavo, sicer se lahko zgodi, da bo nastopilo določeno pomanjkanje strokovnih kadrov v tej tudi za gospodarstvo pomembni dejavnosti. Tažko je razumeti, da ima danes lahko delavec z isto visoko izobrazbo (npr. inženir) v šolstvu tudi do 2000 din nižji mesečni OD od delavca enake kvalifikacije v gospodarstvu. »Morda pa je v družbeni dejavnosti le nekaj kadrov tudi preveč?« je bila misel na seji.

Občinski sindikalni svet na koncu ugotavlja, da je sistem samoupravnega sporazumevanja dal mnoge dobre rezultate, ki pa bi bili lahko še večji, če ne bi število kršiteljev iz leta v leto naraščalo. Sankcij pa ni bilo! Zakon o združenem delu zahteva nove osnove za samoupravno sporazumevanje o ustvarjanju in delitvi dohodka in OD. Vsekakor bo odslej potrebno o razporejanju dohodka in o delitvi sredstev za osebne dohodke sproti, sistematično, pravočasno in celovito obveščati delavce v kolektivih, kot tudi organe (komisije), ki spremljajo uresničevanje sporazumov. S tem in tudi z ukrepi SDK ter zmanjši združenega dela bo vsekakor zagotovljena večja disciplina in zmanjšano število kršiteljev.

I. S.

Občni zbor kranjske godbe

V soboto, 22. januarja, je imel pihalni orkester kranjske občine redni občni zbor, na katerem so pregledali enoletno delo ter izvolili upravni in nadzorni odbor. Ugotovili so, da je bilo minulo leto za kranjske godbenike eno najuspešnejših v vseh letih obstoja. Orkester je imel številne koncerte, sodeloval je na proslavah, imel vrsto vaj in drugih nastopov. Posebej velja omeniti prvomajsko proslavo na Joštu, tradicionalne koncerte na Bledu, snemanje za ljubljansko radijsko hišo in sklepni koncert v letu 1976. Povsod pa so dobili vrsto priznanj oziroma pohval.

Največja težava, s katero se srečujejo člani orkestra, pa je denar. Nabava novih instrumentov in uniform ni poceni. Tolikšnega stroška orkester sam ne more kriti. Zato bi morale ostale skupnosti in organizacije pokazati več razumevanja za to. Škoda bi namreč bilo, da bi zaradi finančnih težav delo kranjskega pihalnega orkestra v prihodnje nazadovalo. Druga težava so kadri. Pred leti je bilo zanimanje med mladimi za igranje v godbi precejšnje. Zato morda zdaj ne bi bilo napak, da bi navezali tesnejše stike z glasbeno šolo.

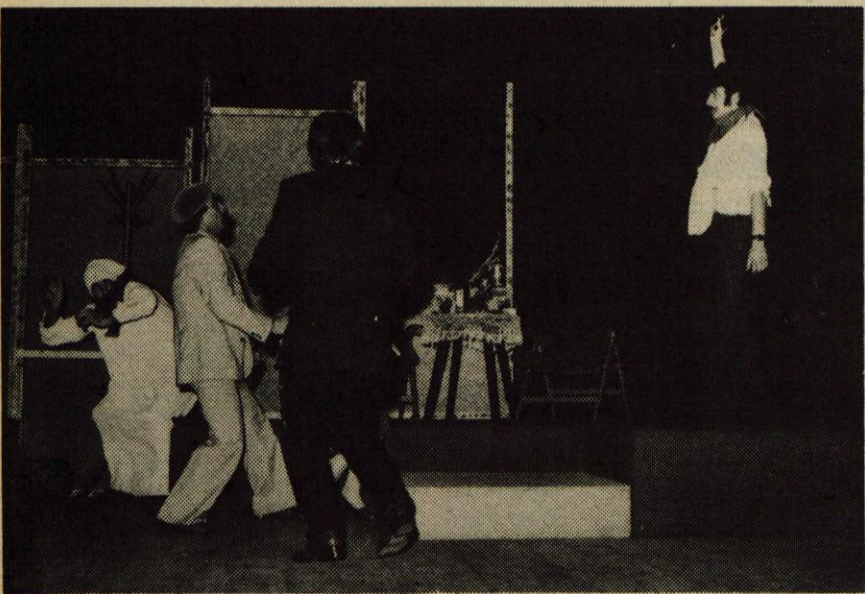
Eden od nastopov, ki so ga lani načrtovali, a ga potem ni bilo, je bilo gostovanje v Železni Kapli. Zdaj menijo, da bi bilo treba to doslej

tesno sodelovanje nadaljevati tudi v prihodnje. Srečanja med godbama Železne Kaple in Kranja bi namreč nedvomno še bolj utrdila prijateljske in bratske vezi.

Na sobotnem občnem zboru so se tudi zahvalili dirigentu kranjskega pihalnega orkestra Zdenku Motlu za dolgoletno, neumorno in požrvalno vodenje. Lani je praznoval 60-letnico in odšel v pokoj. Dokler ne bo orkester dobil novega dirigenta, bo še opravljal to dolžnost. Zdenko Motl je kranjsko godbo vodil vse od konca vojne naprej s kratko prekinitvijo do danes. Vozil jo je uspešno in jo pripeljal do zavidljive umetniške ravni in kvalitete. Hkrati pa je ves čas skrbel tudi za pedagoško delo na tem področju.

V prihodnje pa čakata kranjske godbenike še dve pomembni nalogi. Prva je tekmovanje pihalnih orkestrrov Slovenije. Tekmovanje bo najbrž meseca junija v Rogški Slatini. Druga naloga, če tako rečemo, pa je praznovanje 80-letnice obstoja godbe. Ta jubilej bodo praznovali prihodnje leto. Kranjska godba se je namreč iz skromnih začetkov pred 79 leti izredno razvila. Prebela je razna krizna obdobja, doživela dve vojni vihuri in ustvarjalno delovala v novi socialistični skupnosti. Danes predstavlja v Kranju osrednje telo na področju orkestralne glasbe.

Igor Kadunc

SV. DUH — Clani kulturno umetniškega društva Sv. Duh so se v nedeljo, 30. januarja, na domačem odru predstavili z delom nemškega dramatika Kurta Kratza »Automobilist«. Predstava je odlično uspela. Igralci KUD Sv. Duh bodo v prihodnjih tednih gostovali po mnogih krajih v škofjeloški občini in tudi izven nje. Dvorana je bila polna. (jg) — Foto: F. Perdan

Kako je akademski slikar Kamilo Legat videl Haloze in Ptujsko polje

Že ves čas njegovega likovnega ustvarjanja je akademskemu slikarju Kamilo Legatu krajina glavni predmet zanimanja. Vendar smo doslej na njegovih platnih videvali predvsem upodobitve slovenskega alpskega predgorja.

Tokrat nas je Legat presenetil s svojimi krajinami iz slovenskega panonskega obrobja, ki so precej drugačne od njegovih prejšnjih stvaritev.

Na razstavi, ki bo v februarju odprta v Trzinu v počastitev slovenskega kulturnega praznika, si bomo lahko ogledali, kako je Kamilo Legat videl haloške vinorodne gorice in kmečke domačije na Ptujskem polju.

Dodela drugačna pokrajina je slikarju narekovala drugačen način upodabljanja. Na videz se je začel vračati k realizmu, vendar to ni le vrnitev k realističnemu gledanju naravne pokrajine, marveč je videti, da je avtor medtem prehodil del poti v svojem razvoju.

Med razstavljenimi olji se močno razlikujejo tista, ki so nastala na terenu, od tistih, ki jih je izdelal v ateljeju. Prve slike so sveže, žive; njihova likovna govorica je neposredna. Z drugih odseva premišljena kompozicija, pretehtana kombinacija barvnih ploskev in dokajšnja dodelanost.

Akvareli, ki nam prikazujejo kmečke domačije na Ptujskem polju, so intimna doživetja ob izginjanju, a tako lepi kmečki arhitekturi. Vsekakor nam razstavljeni dela pričajo, da je slikar tenkočutno prisluhnil na videz skromni, a nič manj lepi panonski pokrajini, ki je v Kamilo Legatu dobila svojega novega poeta.

Razstavo bodo odprli v petek, 4. februarja, ob 18. uri s koncertom, ki ga bosta izvajala sopranistka Sonja Hočevar in basist Ladko Korošec. Spremljala ju bo pianistka Zdenka Lukec. S. R.

Številne prireditve ob našem kulturnem prazniku

Po številnih gorenjskih krajih se te dni pripravljajo na praznovanje letošnjega slovenskega kulturnega praznika — 8. februarja — Prešernovega dne. Povsod ga bodo počastili s kulturnimi prireditvami in manifestacijami, ki jih pripravljajo kulturno umetniška društva v sodelovanju z družbenopolitičnimi organizacijami. Letošnje praznovanje Prešernovega dne bo še posebno svečano, saj je posvečeno 40-letnici prihoda tovariša Tita na vodstvo komunistične partije Jugoslavije in jugoslovanske zveze komunistov in njegovemu 85. rojstnemu dnevu.

Jesenice

Na Jesenicah bodo že v soboto, 5. februarja, ob 18. uri v prostorih delavskega doma odprli razstavo del članov skupine »Dolik«.

Kranj

V Kranju bo od 3. do 14. februarja v počastitev slovenskega kulturnega praznika v Prešernovem gledališču že tradicionalni »teden slovenske drame«. Kranjčanom se bodo predstavili s svojimi deli člani gledališč Glej iz Ljubljane, prosvetnega gledališča Horjul, stalnega slovenskega gledališča iz Trsta, Pekarne iz Ljubljane, SNG iz Ljubljane, Mestnega gledališča ljubljanskega, slovenskega ljudskega gledališča iz Celja, primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice in Prešernovega gledališča iz Kranja. Ob tej priložnosti pa bo tudi razgovor o dramatik v sodobnem gledališču, ki ga bo vodil Bojan Štih. V četrtek, 3. februarja, bo v Prešernovem gledališču predstava gledališča Glej iz Ljubljane »Brucka ali obdobje prilagajanja, dan kasneje pa predstava prosvetnega društva Horjul »Kurent«. V petek, 4. februarja, ob 18. uri bodo v prostorih Prešernove hiše v Kranju, poroča Črtomir Zorec, odprli razstavo »Simon Gregorčič — ob 70-letnici smrti«, ob 18.30 v Mestni hiši razstavo del prekmurskih likovnikov, ob 19. uri pa v stebriščni dvorani Mestne hiše v Kranju razstavo »Ivan Cankar in gledališče«. Pol ure kasneje pa bo v renesančni dvorani Mestne hiše koncert. Na njem bodo sodelovali sopranistka Ileana Bratuž-Kacjan, violinist Rok Klopčič ter pianist Igor Dekleva.

Radovljica

Uvodna slovesnost ob slovenskem kulturnem prazniku v radovljiški občini bo že v petek, 4. februarja, ob 19. uri v Šivčevi hiši. Odprli bodo razstavo grafik akademskega slikarja Iveta Šubica. Ob tej priložnosti bo udeležencem proslave spregovoril o pomenu praznika sekretar komiteja občinske konference ZK Jože Bohinc, v kulturnem programu pa bodo nastopili recitatorji delavske univerze iz Radovljice.

Trzin

V petek, 4. februarja, bodo v paviljonu NOB odprli razstavo del umetnika Kamila Legata. Pred razstavo bo v prostorih galerije tudi koncert. Na njem bodo sodelovali: operna pevca Ladko Korošec in Sonja Hočevar ter pianistka Zdenka Lukec.

J. Govekar

Franz Xaver Kroetz: Moška zadeva

Gostuje Slovensko ljudsko gledališče iz Celja

Tokrat so nam Celjani — kakor pravzaprav že nekajkrat — pripravili presenetljivo, izredno zanimivo in kompleksno gledališko doživetje. Na žalost je marsikateri gledalec lahko pod vplivom govoric, kakor so bile povedane in izrečene na TV v nedeljo popoldne, ko so se avtorji oddaje osredotočili predvsem na problem moške ali ženske emancipacije, ko je oddaja izvenela bolj kot propaganda in poceni vzbujanje in opozarjanje nase — seveda na škodo Moške zadeve. (Moška zadeva je naslov prve Kroetzove verzije, druga, in kakor je videti tudi skrajšana, nosi naslov Mož besednjak, moški kot slovar).

Moška zadeva torej, kakor jo razumemo, če ne iščemo spodtakljivosti že vnaprej, je predvsem polna dramaturških domislekov ter s pomočjo besede in molka govori o eksistenčni stiski moškega in ženske, ki je sicer pogojena iz socialnega okolja itd., a spregovori o njuji dovolj kompleksno, uravnoteženo, in kar je še posebej dobrodošlo: dejanja sama spregovori. Ne le besede, ne le interpretacija, toda oboje in združeno ustvarja situacije, ki na — ne toliko šokanten kakor odkrit in neposreden — način dokumentarnega posega v dejanje, v človeka samega preidejo iz reportaže ali kakršnega koli traktata v mnogo širše, umetniško sporočilo. Kroetz temelji na doslednem, skorajda racionalnem realizmu; posledica je tudi stilizirani dialekt (v opisujoči predstavi je to gorenjski), konstrukcija stavka, siromašnost jezika, ki je podoba Marte in Ota, sploh ljudi iz predmestij, delavstva, ki ne more in včasih niti noče iz obrobja družbe in takojmenovane nevednosti. Vendar Marta in Ota živita polno življenje, odzivata se mu povsem nagnosko, res je, da se ob tem postavljata v situacije »osveščenih«, običajnih in skupnih človeških problemov, žitja in nehanj. Le spregovoriti ne znata, se izraziti. In če potem pride do brutalnih odzivov, ki so »frapantni« pač zategadelj, ker so dosledno pokazani tudi na odru, še vedno pomenijo le avtorjevo socialno opozorjanje (njuna duhovna revščina je posledica materialne, kar izhaja iz marksistične filozofije na temo o primarnosti materije in sekundarnosti psihike, kar, se mi zdi, je še posebej vredno opozoriti ob mladen avstrijskem dramatik). Bolj bistveno nadomestilo pogovorne nezmoglosti in njihovih odzivov pa je v Moški zadevi vendarle — molk. Umolkne, toda molk »govori«. Kroetz bi vsekakor lahko molk tudi uobesedil, vendar njegova predstavnika določeno obravnavanega sloja napovedano povsem pomensko »samo« čutita. In gledalci, bi seveda, tudi.

Spodbudna ocena kulturne akcije

V radovljiški občini že več let uspešno razvijajo program kulturne akcije za delovne kolektive. Po mnenju komisije za kulturo, ki vodi to akcijo pri občinskem svetu zveze sindikatov v sodelovanju s kulturno skupnostjo in ZKPO Radovljica, so delovni ljudje in občani izredno dobro sprejeli takšno posredovanje kulturnih dobrin z gostovanji gledaliških hiš, amaterskih dramskih skupin, prirejanjem glasbenih koncertov in likovnih razstav.

Samo lani je bilo na 55 raznih kulturnih prireditvah prek 20.000 obiskovalcev. Dogovor o financiranju kulturne akcije je podpisalo 71 delovnih organizacij, ki so lani prispevale 69.475 dinarjev, kulturna skupnost je namenila za akcijo 190.000 dinarjev, občinski svet zveze sindikatov 190.000 dinarjev, izrizek od vstopnic pa je navrgel 4730 dinarjev.

Se vedno pa niso svoje obveznosti za minulo leto poravnale nekatere delovne organizacije. Dolgujejo 7508 dinarjev. Obračun stroškov za vse prireditve v minulem letu (skupaj z najemninami in drugimi organizacijskimi opravili) je pokazal, da je bilo za 308.477,55 dinarja izdatkov. Močno so narasli nekateri stroški kot so najemnine in gostovanja poklicnih gledališč. Za gostovanja je bilo treba na primer odšteti kar 40 odstotkov več denarja kot leta 1975.

Letos predlagajo, da bi se prispevek na zaposlenega po pogodbi povečal in bi znašal za vseh 60 načrtovanih prireditev po 7 dinarjev v kolektivih do 200 zaposlenih in po 5 dinarjev v kolektivih, kjer je nad 200 zaposlenih. Dogovore, program akcije in pogodbe za letos je komisija že poslala vsem 119 osnovnim organizacijam in 8 konferencam osnovnih organizacij sindikata v občini.

JR

Žal je morda pri uprizoritvi prav molk služil režiserju (Ljubiša Ristić) kot prefinjen kompromis. Molki so predolgi, že umetelni in tako gotovo zmanjšujejo do- in pripovedljivost. (Sicer pa se je molk kot izrazno sredstvo najbrž še najbolj »posrečil« Claudu Leluchu v filmu Živeti zaradi življenja. (Če pa tedaj molk ni dopovedljiv, zamenja neko izrazilo pač sam dogodek, socialna pogojenost, tisto, kar sem poimenoval »frapantnost« in »dosledno pokazano na odru«; takšni interpretaciji oz. takemu bolj očitemu, a za razumevanje Moške zadeve ne toliko primarnemu razumevanju so podlegli tudi televiziji, z nekakšno kvazi sociološko malo anketo vred.

tono in z občutji revno dogajanje sta izpolnila z lestvico razpoloženj, tudi do najbolj subtilnih in morda celo kontradiktornih. (Recimo v prizoru Ota z otroško lutko, pa Otov prizor z Rolfom, Marta in Oto v začetnem in hkrati ponovljenem prizoru). Scena Brede Jontesove je realistična, toda, za naš razmere, z prenapolnjenostjo raznih strojev itd. se ponazoritev malomeščanstva lahko razume kot kritika le-tega, kar pa nudi predstavi dodatno pomenljivost.

Sicer pa Kroetz piše: »Trenutki, ko skuša govor zamenjati molk oziroma pavzo, so odveč, so brez vrednosti. Edini izhod je popoln molk. Ker pa moje osebe izhajajo iz zati-

Jana Šmidova kot KV mesar in Miro Podjed kot NKV delavec, protagonista Moške zadeve, sta sicer povsem sledila režiserjevemu konceptu, vendar je njun delež prav izjemnega pomena. Na videz mono-

ranega delavskega okolja, je taka rešitev samo delno primerna. Pa tudi: »v dobrem in hudem jih toliko zdrži z rama ob rami in to vse življenje in pogosto še dlje, mi drugi pa tega sploh ne moremo verjeti.«

Janez Postrak

Skrb za dobro knjigo

Jesenice — Jeseniška kulturna skupnost bo tudi letos skrbela, da bo prek matične knjižnice in podružničnih knjižnic čimveč bralcev poseglo po dobri, kvalitetni knjigi in da bodo knjigo bolj približali ljudem tudi z organizacijo potujoče knjižnice. Knjižni fond bodo morali zato povečati vsaj za 1100 knjig. Računajo, da bo v matični knjižnici na Jesenicah in v podružničnih knjižnicah izposojenih 65.000 knjig. Razen tega bodo letos morali poskrbeti, da bo podružnična knjižnica v Ratečah dobila ustrezne prostore. D. S.

Kulturna dejavnost

Jesenice — Amatersko gledališče Jesenice bo letos s lastnimi skupinami pripravilo skupaj pet premier in organiziralo pet gostovanj poklicnih in amaterskih gledaliških skupin. Obenem pa bo nudilo tehnične usluge za ostalo prireditveno dejavnost.

Dejavnost in razvoj kulturno umetniških društev in samostojnih skupin, združenih v Zvezo kulturno prosvetnih organizacij bo potekala v okviru 261 raznih prireditev in 10 celovečernih koncertov tujih kvalitetnih glasbenih skupin. Skupine bodo sodelovale tudi z zamejskimi kulturnimi organizacijami in društvi. Zveza kulturno prosvetnih organizacij pa bo organizirala stalno izobraževanje kulturnih animatorjev in delegatov ter tako spodbujala kulturne navade in potrebe delovnih ljudi in občanov. D. S.

Drabosnjakov arhiv

Najnovejša arhivska in dokumentacijska enota v Institutu za slovensko narodopisje pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti v Ljubljani je Drabosnjakov arhiv, v katerem je doslej zbrano gradivo o Drabosnjaku: kserografije in fotokopije njegovih prepisov dramskih del, razprave in članki o njem, fotografije in drugo. Institut naproša vse rojake tostran in onstran meje, da ga obvestijo o prepisih in originalih Drabosnjakovih del, fotografijah in drugem gradivu, ki ga kdo hrani ali morebiti zanj ve. Institut bi to gradivo na svoje stroške kopiral in nato nepoškodovani original lastniku vrnil. Obvestila pošljite na naslov: Institut za slovensko narodopisje pri SAZU, Novi trg 3, 61001 Ljubljana, pp 324.

ŠKOFJA LOKA — V petek, 28. januarja, so v galeriji na loškem gradu odprli razstavo del umetnikov Franceta Piernika in Nečja Slaparja. Razstava nosi naslov »Grafčni prostor poezije«. Uvodno besedo na razstavi je podal ravnatelj loškega muzeja Andrej Pavlovec. Ob otvoritvi razstave pa je v kulturnem programu nastopila znana pianistka Blaženka Arnič. (jg) — Foto: F. Perdan

Socialno kulturne razmere učencev osnovne šole Lucijan Seljak Kranj

II. KULTURNI NIVO DRUŽIN, PROSTI ČAS, POKLICNE ASPIRACIJE STARŠEV DO SVOJIH OTROK

Vzgojno oblikovalna uspešnost družine je v tesni povezavi z njenimi socialno kulturnimi razmerami (zlasti s šolsko izobrazbo staršev), ki so odločilnejše kot materialne razmere, čeprav vemo, da sta oba dejavnika med seboj v pozitivni zvezi. Eden od kazalcev socialno kulturnega nivoja družine je naročenost staršev na knjižne zbirke, revije in časopise. Na tem področju družinskega življenja ugotavljamo precejšen deficit, saj je le ena tretjina staršev naročenih na knjižne zbirke, revije in časopise. Za izenačevanje vzgojnih pogojev učencev šola ne bi smela pozabljati na resnično dostopnost do dobre knjige, dobrih časopisov, in to na ta način, da:

1. šolska knjižnica, močnejše vpliva na otrokovo bralnost knjig.

2. da se šolska knjižnica poveže s starši in uredi knjižnico za starše s strokovnim vodstvom le-te,

3. da šolski svetovalni delavci popularizirajo med starši vzgojno in drugo kvaliteto literaturo s tako imenovano »knjižnico za starše.«

Vplivati moramo na zavest staršev, ker otroka ne zadovoljujejo v polni meri le materialne dobrine, temveč potrebuje tudi družinsko kulturo v najširšem pomenu besede.

Socialno kulturno okolje, v katerem otrok živi, vpliva na njegove dejavnosti v prostem času, glede na objektivne možnosti in stimulacijo s strani staršev. Naša šola je v predmestnem področju in v svoj okvir zajema pretežno podeželje, zato imajo učenci zelo ugodne možnosti za gibanje v naravi. Učenci so večino v prostem času na dvorišču (67,5 %), le manjši del učencev se največkrat zadržuje na športnem igrišču (16,6 %) ali pa v stanovanju. Kmečki otroci morajo v prostem času večinoma pomagati staršem pri delu (85,5 % od vseh kmečkih otrok) in imajo manj prostega časa kot drugi učenci.

Od vsebin prostega časa je na prvem mestu gledanje televizije (77 % učencev) in branje (69 %); manj pogosto učenci poslušajo gramofonske plošče in obiskujejo športne prireditve, najmanj pa hodijo v kino in gledališče (10 % učencev). Poleg omenjenih vsebinskih dejavnosti, ki se odvijajo v okviru družine, pa je šola širokopotezno poskrbela za prosti čas učencev z organiziranjem vrste izvenšolskih dejavnosti. Najbolj množično so učenci vključeni v sekcije šolskega športnega društva (46 %) in v pevsko zbor (48 %). V druge izvenšolske dejavnosti (krožki kot so literarni, vokalno instrumentalni, folklora, glasbena šola, ročno delo, tehnični, planinci, taborniki, klub OZN itd.) je vključenih manj učencev.

Kljub možnostim, ki jih šola nudi učencem za pozitivno preživljanje prostega časa v okviru 22 krožkov, pa ostaja še 20 % učencev ne vključenih in se tudi doma ne ukvarjajo z nobeno posebno interesno dejavnostjo. Vzroke za ta pojav iščemo v manj ugodnem socialnem okolju, ki otroka manj motivira zlasti za kulturne dejavnosti. Šola mora pogosto premagovati zastarelo miselnost staršev, da je interesna dejavnost nekoristna, koristna da je le učenje, zato otroke premalo spodbujajo ali jim celo ne dovoljujejo vključevanja v interesne dejavnosti v tolikšni meri kot otroci želijo. Pri vsem tem pa prepuščajo svoje otroke vplivom množičnih občil, ne da bi spremljali, kaj otrok gleda na televiziji, kakšno čtivo bere in kakšne vzore si pri tem oblikuje.

Gledanje televizije zajema več kakor tri četrtine šolarjev, česar ne zmore nobena druga dejavnost organizirana na šoli. Televizija ne duši otrokovega zanimanja za knjigo, ugotavljamo celo, da učenci več berejo kot pred leti. Kakorkoli že, informativno oblikovalne dejavnosti močnejše obvladujejo prosti čas učencev, kakor kulturne dejavnosti, ki so pogoj za zdrav osebnostni razvoj učenca.

V zvezi s prostim časom učencev se šoli odpirajo nove naloge:

1. šola mora v interesne dejavnosti zajeti še več učencev, najprej pa učence nižjih razredov, ki so doslej manj vključeni kot starejši šolarji,

2. šolski svetovalni delavci skupaj z učitelji bomo morali bolj spoznati interese, nagnjenja, sposobnosti učencev in z organiziranjem aktivnosti razvijati vse tiste pozitivne lastnosti, za katere obstajajo v otroku pogoji, ne glede na to, iz kakšne socialno kulturne sredine prihaja,

3. staršem je treba prikazati vzgojo za prosti čas kot sestavni del vzgoje otroka za življenje,

4. družba bo morala priznati vzgojno vrednost interesnih dejavnosti in šoli nuditi zadovoljive materialne pogoje za izvajanje tega programa, ki bistveno prispeva k večji vzgojni funkciji šole.

Povezava med izobrazbo staršev in otrokovim učenim uspehom je znana, z izobrazbo staršev so tudi povezane njihove aspiracije glede otrokovega poklica. Za otrokovo poklicno izbiro je pogosto pomanjkanje motivacije usodnejše kot pomanjkanje ustreznih sposobnosti. Bistvo teh ugotovitev je spoznanje, da imajo na poklicno usmeritev večji vpliv socialno pogojene aspiracije staršev kot pa vzgojno izobraževalni proces.

Odgovori staršev na vprašanje: kakšen poklic naj bi vaš otrok v življenju dosegel, kažejo, da 53 % staršev nima izoblikovanih poklicnih načrtov, ki bi jih projicirali na otroke. Od ostalih staršev jih 18 % želi poklicno šolo, 16 % staršev srednjo šolo, 11 % višjo ali visoko šolo in 1,5 % staršev želi, da otrok ostane na kmetiji. Starši želijo, da otrok doseže vsaj njim enak poklicni položaj oziroma, da ga za eno stopnjo preseže.

Pri starših ugotavljamo še močno zakoreninjeno tradicionalno delitev poklicev glede na spol. Za dečke so najpogostejše navajali poklic tehnik in poklice mehanske in kovinske stroke (avtomehanik, avtoklepar, mehanik, ključavničar itd.), za deklice pa poklice administratorka, trgovka, učiteljica, medicinska sestra, frizerka.

Visok odstotek staršev, ki nimajo izoblikovanih poklicnih želja do svojih otrok in ki menijo, da je o tem še prezgodaj razmišljati, se ne zaveda, kakšen pomen ima za otroka motiviranje za učenje z vidika bolj oddaljenih življenjskih ciljev. Starši z nižjo izobrazbo nižje vrednotijo izobrazbo, zato so njihovi otroci motivacijsko okrnjeni, preveč odvisni od zunanjih in celo negativnih spodbud s premajhno željo po uspehu. Šolski svetovalni delavci si tako razlagamo dogajanje, da sposobni otroci iz naših delavskih in kmečkih družin ne dosegajo ustreznih uspehov, prav zaradi pomanjkanja notranje motivacije nizkih aspiracij staršev ali celo zaradi prevlade negativnih motivacijskih ukrepov. To je eden od vidikov neopravičene socialne diferenciacije učencev, ki ga mora šola zmanjševati in obenem okrepiti poklicno vzgojo.

1. S poklicno vzgojo, ki jo izvajajo vsi učitelji v sklopu rednega vzgojnoizobraževalnega dela, moramo zlasti dvigati poklicne aspiracije pri otrocih iz nižjih razredov socialnih plasti, odpravljati komplekse manjvrednosti ali neustrezne ambicije učencev.

2. Šolski svetovalni delavci in učitelji moramo spreminjati predsodke in stališča staršev z organiziranjem predavanj o poklicni vzgoji in s svetovanjem staršem.

3. Za uspešno izvajanje poklicne vzgoje na šoli pa je šolski študij učencev nujno potreben. Pravilnost te akcije je možno izvesti le pod pogojem, da dobimo o otroku vzdolžno sliko. Prvo sistematično zbiranje podatkov o otroku se začne z akcijo šolski novinci, ki omogoča slediti otroka v njegovem nadaljnjem razvoju.

Služba šolskega svetovalnega dela je pomembna proučevalna operativna znotraj šole in pobudnik za delo na šoli. Šolsko svetovalno delo pomaga šoli pri načrtovanju pedagoškega dela in organizacijskih ukrepov s tem, da opravlja diagnostične, študijske in dokumentacijske naloge, ki jih učitelji zaradi svojih razširjenih oblikovalnih nalog ne morejo sami opraviti. Na ta način daje pobudo za delovne stike med šolo in celotnim njenim zaledjem. Če bi hoteli na osnovi ugotovljene socialno-kulturne slike našega šolskega okoliša tesneje povezati šolsko in družinsko vzgojo, bi morali vgraditi v naš delovni program vrsto predloženih preventivnih in kompenzatornih ukrepov.

Za šolsko svetovalno službo
Marija Tome — pedagog

»Odmevi iz Taškenta«

Beseda o avtorju, 85-letnemu Francu Valjavcu iz Kranja, upokojenemu učitelju, ki se je rodil v Lešah nad Tržičem

KRANJ — Avtor »Odmevov iz Taškenta« Franc Valjavec iz Kranja, ki se je rodil pred 85 leti v Lešah nad Tržičem, bralcem Glasu ni neznani. Pred leti smo objavljali njegov potopis »Stepni romar«. Sedaj se nam oglašja z »Odmevi iz Taškenta«. Zato je prav, da o njem napišemo nekaj besed.

»Kot avstrijski vojak sem preživel v ruskem ujetništvu šest let: od leta 1915 do leta 1921,« pripoveduje Franc Valjavec, rojen pri »Cvenkeljnu« v Lešah nad Tržičem. »Leta 1914 sem odšel prostovoljno v vojsko. Tepec so mi dejali takrat. Sam sili v vojsko. Vojaki so bili že moji bratje Joža, Janez in Peter. Tudi oni so bili ujeti. Danes so že pokojni. Mene so zajeli blizu Lublina, na rusko-poljski meji. Bil sem v raznih taboriščih. Večina jih je bila v okolici Taškenta. Zato imajo spisi Usodni prstan, Kobilice, Prva služba, Carski rublji in Obračun skupni naslov »Odmevi iz Taškenta«.

»Če bi hotel popisati vse spomine, bi jih bilo za zajetno knjigo,« nadaljuje Franc Valjavec. »Veliko sem jih že zbral in jih hotel izdati, pa mi je vojna namero preprečila. Okupacijo sem z družino vred preživel v izgnanstvu v Srbiji štiri leta. Vse je šlo v nič! Po vojni ni bilo časa niti volje za obnovo spominov. Šele z upokojitvijo sem se lotil dela. Večina odmevov je vezana na Taškent, kjer se je začelo in končalo moje ujetništvo.«

Valjavčovo ujetništvo v Taškentu je bilo odločilno tudi za njegovo nadaljnje življenje. Tam je spoznal tipografo Evedokijo (Dunjo), doma iz osrednje Rusije. Franc in Dunja sta se zadnje leto

ujetništva poročila v Taškentu in odšla v Jugoslavijo.

»Vprašal sem na matičnem uradu, kaj potrebujem za poroko,« pravi avtor »Odmevov iz Taškenta«. »Nevesto pripeljite! Brez nje ne bo poroke me je poudčila prijazna uslužbenka. Kaj pa priče, sem spraševal. Ali jaz nisem pričal, odvrne uslužbenka in mi naroči, naj prineseva le potrdilo od načelstva, da pred tem nisva bila poročena...«

Poročila sta se in povila štiri otroke: Nika, Evgenija (Genija), Ireno in Mileno. Niti oče Franc niti otroci še niso bili v Rusiji. Le mama je bila tam in obiskala dobre, čustvene in zaupljive ruske ljudi, pravi Franc Valjavec. Tudi on bi šel rad tja, če bi mu bilo omogočeno, da bi obiskal številne kraje in ljudi, kjer je bil pred davnimi leti. Rad bi videl Taškent in še posebno Samarkant v Turkestanu, kjer je bil rojen prvi otrok...

J. Košnjek

»Dve nevesti« v Cerkljah

V letošnji sezoni je ena od najbolj delavnih dramskih skupin v kranjski občini, dramska skupina Davorina Jenka iz Cerklj, ki se bo občinstvu predstavila z dvema deli. V začetku februarja bodo ponovno dali na oder komedijo Vajmila Rabadana: »Kadar se ženski jezik ne suče«. 13. februarja pa bo v Cerkljah premiera komedije Cvetka Golarja: »Dve nevesti«. Režiser Božo Janež ima na voljo pri tej komediji 11 mladih igralcev in igralcev, ki se nam bodo predstavili v naslednjih vlogah:

Kmeta Melharja bo zaigral Baltič Vladimir, mater Melharko — Robas Martina, njeno hči Lizo bo zaigrala Brezar Albina, hči Minico bo igrala Bernard Vlasta, v vlogi Močeradnikovega Miha bo nastopil Brezar Anton, strica Andrejka bo zaigral Zupin Jože, bogatega kmeta Napaljona bo predstavil Bolka Ivan, njegovega sina pa Jerič Jože; Potovka Neža bo Mali Sonja, Martinčič Janez bo zaigral v vlogi Mlinarjev hlače, Rožnikovega Toneta pa bo predstavil Ravnik Franc.

Z vajami so pričeli v začetku decembra. Z mnogo truda in trdega dela bodo dali na oder 13. februarja

dela Cvetka Golarja »Dve nevesti«, kombinirano pa bodo gostovali s komedijo Vajmila Rabadana »Kadar se ženski jezik ne suče«.

Komedija Dve nevesti, ki je v treh dejanjih, se godi na Gorenjskem v starih časih. V tej komediji ne manjka komičnih situacij. Toliko vam lahko izdamo, ko smo jih obiskali na vaji v mrzli dvorani KUD, ki je v združenem domu v Cerkljah. Povedali so nam tudi, da imajo kostume spojene iz Prešernovega gledališča, nekaj pa imajo tudi svojih; sceno naredijo kar sami, nam je dejal predsednik dramske sekcije Franc Ravnik, največkrat po zamislih režiserja Boža Janeža. Z denarjem, ki naj bi ga dobili od predstav, naj bi pripomogli k ureditvi dvorane oziroma odra ter ogrevanju.

Komedijo »Kadar se ženski jezik ne suče«, ki se godi v trgovini mojstra Martina, so naštevili lansko sezono. Komedija je doživela le premiero v Cerkljah, ker je bila dana prepozno na oder. Zato so jo v letošnji sezoni ponovno postavili na oder in bodo z njo gostovali širom po Gorenjski. Začeli pa naj bi v začetku februarja.

J. Kuhar

Črtomir Zorec:

Tržaško slovenska deželica ob morju

(4. zapis)

Se vedno se sprehajamo po vaseh velike primestne občine Doline, ki jo zdaj vodi slovenski župan Edvin Svab — prejšnji, Dušan Lovriha, je bil izvoljen za deželnega poslanca.

DRUŠTVA, ŠOLE IN DOMOVI

So kot valobrani, kot svetilniki ob etnični obali razburkanega morja. Stojijo in se branijo — tu smo Slovenci še vedno doma! Kajti to pot niti ne gre za direktno potujočevanje, pač pa za posredno zmanjševanje našega ozemlja: krunačena Trst privablja v svoje meje veliko industrijo! Tej pa veliko dušno daje prostrana slovenska zemljišča za gradnjo velikih objektov — le-ta pa meni nič tebi nič preprosto razlasi. Tako je bilo samo Dolincem v zadnjih letih odvzete kar precej — in to najboljše ravninske — zemlje za gradnjo Fiatove tovarne motorjev.

Prostodušni, kot smo Slovani sploh, bi brž utegnili pomisliti: prav, saj industrijski razvoj prinaša gospodarski napredek, domačinom pa obilo možnosti zaposlitve in zaslužka. Toda stvar je bila prav v Dolini drugačna: v novi tovarni so že vnaprej načrtovali zaposlitev 2100 delavcev. A preselili so 1500 delavcev iz Tovarne strojev sv. Andreja na drugem koncu Tržaškega, 600 so jih pripeljali iz torinskih Fiatovih tovarn! Če pa bo še kaj potreb, jih bodo posilili tu, okrog Doline... Ko pa se je 31. mladenci prijavilo v tečaj za pripravo tehničnih kadrov, so jih izbrali le šest, vse druge pa so zavrnili... No, tako naš kraj od nove tovarne nima kaj prida koristi — le spremenjen ritem življenja, upostojanje naravnega okolja, okuženje zraka — to je ves »dobiček«... Slovenskega etničnega ozemlja pa je kar za več hektarjev manj... Za vselej?

Bolj vedro bo stekel pogovor o slovenskih prosvetnih društvih, o šolah

in kulturnih domovih na področju dolinske občine. Narodnostno poslanstvo ima v Dolini že stoletne korenine — saj je bil prav tu eden od sloviti taborov v naši preporodni dobi, ko je šlo za svetel smoter — za Zedinjeno Slovenijo.

Luči, ki še zvesto svetijo v nič kaj bodro sedanost zamejskih Slovencev — pa naj si bodo to Tržačani, Goričani, Beneški Slovenci, Režijani, Kanalski Slovenci ali Korošci — to so naša prosvetna društva s svojimi pevskimi zbori, s folklornimi skupinami in raznimi krožki. Npr.: v Dolini deluje društvo »Valentin Vodnik«, v Borštu »Slovenec«, v Ricmanjih »Slavec«, v Doju »Fran Venturini« ipd.

In še to povem, da so v Ricmanjih svojo novo šolo lani poimenovali po beneško-slovenskem pesniku Ivanu Trinku, v Boljuncu pa so dali svojemu lepemu kulturnemu domu ponosno ime »France Prešeren«!

In da so ta društva agilna, domovi vselej zasedeni — zdaj pevske vaje, potem ta ali oni krožek, celo za rekreacijo je poskrbljeno — saj hočejo naši Tržačani ostati zdravi in vedri ljudje. — Vse to pa je aktivna naše sicer vselej tako nevesele bilance...

V občini Dolini živi stalno kakih 5000 prebivalcev. Zvečine so to kmetje in delavci, precej je obrtnikov in tudi trgovcev ne manjka.

Tako je bilo nekega sončnega dne ob koncu aprila 1945 v Trstu, na glavnem trgu (Piazza dell'Unita) — partizani in partizanke z gora in iz gozdov so osvobodili mesto ob slovenskem morju.

Seveda so delavci v glavnem zaposleni v Trstu, a se zvesto vračajo vsak večer v svoje domove pod Strmecem. Kjer še vedno tako opojno diši po vinogradih, po zemlji...

POT DO DOLINE

Oni dan me je znanec pobaral: kako pa bi prišel v to tvojo Dolino, če bi napravil izlet do tja iz Kopra? Kar lepo čez mejni

prehod pri Škofijah do Zavelj (Aquilina) in po treh kilometrih jo že uberemo po stranski cesti (5 km) naravnost v Dolino, skoro po ravnem. Če pa bi se odločili še za pot v Ricmanje, vodi iz Doline do tja strma, a lepa cesta. Na slovensko vprašanje boš dobil zanesljivo slovenski odgovor. Izgubiti se med temi rojaki ne da.

SORICA – Soriško planino v teh dneh prekriva debela snežna odeja. Več kot dva metra snega je v preteklih dneh nametlo na tem področju. Zato na Soriško planino, na idilična smučišča, v teh dneh, še posebno kadar sneži, sploh ni lahko priti. Na ozki cesti se posebno ob koncu tedna nabirajo dolge kolone vozil. (-jg) – Foto: F. Perdan

Na Kokrici smučajo

Kokrica – Ena od nalog Športnega društva Kokrica in njegove športne sekcije je povečati število ljubiteljev smučanja, ki jih že sedaj v krajevni skupnosti Kokrica ni malo. Vsako leto organizirajo smučarsko prvenstvo krajevne skupno-

sti, zelo priljubljen pa je tudi vsakoletni smučarski dvoboj s tovarno IBI iz Kranja. Lani so prvič organizirali tudi smučarske tečaje za cicanane iz vrta na Kokrici in za učence prvega razreda osnovne šole. Letos nameravajo takšen tečaj spet pripraviti, kar pa je predvsem odvisno od snežnih razmer.

Športno društvo Kokrica se je letošnjo zimo odločilo za novost. Na voljo ima tri prenosne vlečnice, izdelane v koprskem Tomosu. Eno od njih je postavilo na kranjskem polju. Pred zadnjo odjugo in deževjem se je pri njej zbiralo dnevno tudi po 60 in več smučarjev, predvsem najmlajših. Opaziti pa je bilo tudi starejše smučarje začetnike. Samo v nedeljo, 23. januarja, je na kranjskem polju smučalo okrog 80 ljudi! Za napravo skrbita dva žičničarja. Vlečnica obratuje ob delavnikih med 9. in 12. uro in med 14. in 17. uro, v sobotah in nedeljah pa se naprava vrti med 8. in 12. uro ter med 13. in 17. uro. Med tednom je treba odšteti za štiri ure smučanja 10 dinarjev, v sobotah in nedeljah pa 15 dinarjev. Športno društvo je na kranjskem polju postavilo tudi barako za shranjevanje opreme, orodja, palic in drugih pripomočkov. Barako je Kokricanom odstopil Projekt iz Kranja.

Vodstvo Športnega društva in športne sekcije meni, da je postavitev vlečnice na polju nad Kranjem upravičena. Precej cicananov in pionirjev, starih od 4 do 10 let, pa tudi starejših je na položnem terenu že spoznalo osnovne skrivnosti smučanja. Začetnik, pravijo na Kokrici, se težko znajde in kaj nauči na naših znanih smučiščih, ki so večinoma za začetnike prezahtevna. -jk

Gasilske zanimivosti

Daleč nazaj sega zgodovina gasilstva. Najstarejši podatki izvirajo iz drugega tisočletja pred našim štetjem. Po propadu starega Rima, kjer je bilo srečati veliko skrb za boj z ognjem, nekaj stoletij ni podatkov o gasilstvu. Šele v devetem stoletju, v času Karla Velikega, zvezmo za uredbo o nočni straži in bedenju nad ognjem. Straže so morale ob vsakem požaru organizirati meščane za gašenje. V srednjem veku je bila gasilska služba najbolj organizirana v Franciji, Nemčiji, Holandiji, Italiji in Angliji, vendar raven organiziranosti ni dosegla starega Rima. V srednjem veku so v omenjenih državah še posebej pazili na odprta ognjišča. Zvečer so morali vsa pogasiti, žerjavico pa prekriati s kovinskim kotlom. Angleški kralj Vilijem je leta 1068 odredil, da morajo biti ob udarcu zvona vsa ognjišča pogasena. Sicer so bili kršilci strogo kaznovani.

Leta 1751 je bila prvič sprožena misel za oblikovanje gasilskega društva v Ljubljani. Vendar pobuda ni dobila veliko zagovornikov. Šele dva velika požara leta 1774 sta marsikoga spravila k razmišljanju. Lesene hiše so začeli počasi podirati in jih nadomeščati z zidanimi, lesene in slamnate kritine pa je tudi začela kmalu nadomeščati opeka ali druge kritine, odpornejše proti ognju. Magistrat je dajal denarno pomoč, vendar so bili številni Ljubljancani gluhi. Les in slamo sta le počasi nadomeščala opeka in opečne kritine.

Uveljavitev slovenstva je močno vplivala tudi na razvoj gasilstva pri nas. Leta 1899 je bila ustanovljena Zveza požarnih bramb. Enotnost in trdnost slovenskih gasilcev je bilo kdaj težko doseči, saj so bile deželne meje zelo ostre. K razvoju gasilstva so prispevale tudi posojilnice. Znan je primer pomurskega okrajnega načelnika Ivana Kukovca, ki je dajal vsakemu novemu gasilskemu društvu prek posojilnice 400 kron podpore in še 50 zraven za stroške ustanovitve.

I. Petrič

Zaradi škode dovoljen povečan odstrel

Kranj – Izvršni svet je na svoji 129. seji odobril povečan odstrel srnjadi lovskim družinam Jezersko, Senčur in Storžič in sicer v višini, kot so same predlagale: Jezersko za 4 košute in dve teleti, Senčur za 2 srni – mladička, 2 srni stari nad tri leta in eno enoletno srno, Storžič za 3 košute in 2 teleti. S tem se je strinjala tudi Lovska zveza za Gorenjsko, saj srnjad prav zadnji čas dela občutno škodo, tako Gozdnemu gospodarstvu kot zasebnikom, ki jo morajo posamezne lovske družine poravnati iz lastnih virov. I. S.

Umrli je Golčev ata

Za dan republike je bil Franc Golc, upokojeni kolarski mojster, še med slavljenci v domu upokojencev na Bledu. Društvo je na ta dan povabilo svoje člane, stare nad 80 let, na prijetno srečanje. Vsi so bili dobre volje in z zanimanjem so sledili programu, ki so ga pripravili pionirji osnovne šole skupaj z odborom društva. Golčev ata je bil prav mladeniški in se je po svoji navadi še šalil in smejal. Nihče ni mislil, da ga čez slaba dva meseca ne bo več med nami.

»Rodil sem se 1893. v Zasipu pri Bledu kot sin premožnega kmetarja.« Tako začenja pokojni Franc svoj življenjski zapis, ki ga je napisal sam, otroci pa so ga dali natiskati in liste zvezati v knjižico. Knjižica je za družino pokojnega prava dragocenost. Zanimivo so opisana Francova otroška leta, o katerih mu je pripovedovala mati. Seveda ne manjka rodovnik družine Golc za skoraj tri sto let nazaj. Zanimiv je podatek, da je bila okrog leta 1800 na Golčevi domačiji gospodinja, ki je bila sestra matere pesnika Prešerna, doma iz Breznice. Človek nehoti pomisliti, da se v sorodstvu nadaljuje in ohranja dar za pisanje.

Oče je Franca nagovarjal, naj gre študirat. Toda fantu so bolj veselili vozovi in kolesa ter drugi leseni izdelki. Hotel je postati kolar. Leta 1906. ga je starejši brat pospremil v Celovec k mojstru, ki je govoril samo nemško. Zelo obširno opisuje pokojni Golčev ata življenje vajenca, ki je bilo vse prej kot prijetno.

Ko se je izučil, se je podal na vandrnanje, kot pravi sam. Pot ga je vodila po Štajerski, od tam je šel v Gradec, nato v Salzburg, pa spet nazaj v Celovec; seveda vse peš. Slabo oblečen in brez denarja se je vrnil domov. A ni imel obstanke. Napotil se je v Kamnik in tam delal vozove v tovarni. Hodil je telovadit k Sokolom in tam se je tudi seznanil z Josipom Brozom, ki so mu takrat rekli Joža. Mladi kolarski pomočnik, je po enem letu spet vzel pot pod noge in prišel do Trsta, nato na Reko, pa v Ljubljano in v Novo mesto, od tam pa na Jesenice.

Takrat se je začela prva svetovna vojna in tudi Franc je moral na vojaški pregled. Toda zaradi delovne nesreče v Novem mestu ni bil potrjen, a kasneje so ga vseeno mobilizirali. Prebolel je tifus. Nekaj mesecev pred koncem vojne pa je pobegnil domov.

M. S.

vaša pisma

MALOMAREN ODNOS
CITROENOVEGA SERVISA
NA LABORAH

Kranj – Zadnje dni pred Novim letom sem pri črpanju bencina opazil, da mi bencin teče izpod avtomobila (AMI 8) – natočil sem poln rezervoar.

Takoj sem se ves zmeden odpeljal na pooblaščen Citroën servis na Laborah, ki ga opravlja in vodi zasebnik, da pogleda, kaj je narobe. Bilo je okoli pol osmih zjutraj. Srečal sem ga na dvorišču in mu v naglici povedal, kaj se mi je pripetilo. Prosil sem ga, da napako odpravi oziroma da mi svetuje, kaj naj napravim. Vendar na moje razočaranje ni bil pripravljen na pogovor, niti ni pokazal zanimanja za to, kar mu govorim – na hitro me je odpravil z besedami: »Ali misliš, da se bom v tem mrazu valjal po tleh?« in zaprl vrata delavnice za seboj.

Delavnica – servis je opremljen kot se spodobi, z ogrevanim prostorom in s kanalom v sami delavnici, tako, da za pregled moje okvare ni bilo nobenih ovir.

Razočaran in potr sem se hitro odpeljal do tri kilometre oddaljenega sorodnika, ki mi je napako kot nestrokovnjak v petih minutah odpravil. Rezervoar je bil v redu, sneta je bila smo ena cevka, ki vodi od odprtine do rezervoarja. Ker je bil rezervoar poln, je bencin pljuskal po cevi nazaj.

Mislim, da bi morali ljudje, ki jim je družba zaupala nalogo, da neposredno pomagajo ljudem v stiski, imeti drugačen odnos do nas, voznikov, čeprav se včasih zgodi, da smo na cesti nehumani do soboznikov – to nikakor ne bi smeli biti servisi, čeprav gre le za majhen zaslužek.

Franci Bukovnik,
Kokrica, Kranj

Gorenjska kmetijska zadruga TZE Sloga Kranj

vabi kmečke žene na predavanje

O HIGIENSKEM PRIDOBIVANJU MLEKA

Predavanje bo v združenem domu Primskovo,
Jezerska c. 41

v sredo, 2. februarja 1977, ob 15. uri

in v združenem domu Mavčiče v ponedeljek, 7. februarja 1977, ob 15. uri.

Predavala bo dipl. ing. Lombar Marinka iz Mlekarnice KŽK Kranj.

VABLJENE!

Kaj veš o kmetijstvu

KRANJ – Aktiv mladih združnikov Gorenjske kmetijske zadruge Kranj, temeljne zadruge enote Sloga Kranj, je zadnji dve leti zelo delaven. Za uvod v letošnjo dejavnost so 14. januarja pripravili v Stražišču tekmovanje »Kaj veš, kaj znaš o kmetijstvu?« Nastopilo je osem tekmovalcev, ki so odgovarjali na vprašanja iz živinoreje in pridelovanja silazne koruze, vprašanja pa so terjala tudi poznavanje traktorskih škroplilnic. Tekmovalci so bili dobro pripravljeni, razen tega pa je predsednik komisije inž. Boris Praprotnik razširjal vprašanja, ki so bila zanimiva tudi za občinstvo. Šele po dodatnih vprašanjih je zmagala Helena Rehberger iz Nove vasi pri Predvoru. Drugi je bil Janez Porenta iz Škofjeloške ceste v Kranju, tretji pa Darko Porenta iz Spodnjih Bitenj. Najboljši so prejeli nagrade, vsi nastopajoči pa strokovne zbirke kmečkega glasa. Najboljši trije bodo tudi ekipa za pokrajinsko tekmovanje. Po prireditvi je bilo družabno srečanje s plesom. -jk

Vabilo na ptujski festival

PTUJ – Ob koncu poletja, 27. in 28. avgusta, bo v idiličnem Ptujju že IX. tradicionalni festival domače zabavne glasbe. Na njem se bodo ponovno zbrali slovenski godci in pevci domačih viš. Seveda pa so nanj, tako kot vsako leto, vabljeni tudi naši ansambli iz zamejstva. Vsak ansambel se bo moral predstaviti na prireditvi z dvema skladbama. Vsaj ena mora biti vokalna. In tudi to je treba pripomniti, da morajo biti vse skladbe izvirne, prvič javno predvajane, besedila pa morajo biti v slovensčini ali v slovenskih narečjih.

Kvaliteto posameznih ansambljev bo na avdiciji že pred festivalom ocenila posebna strokovna komisija. Tako se bodo ob

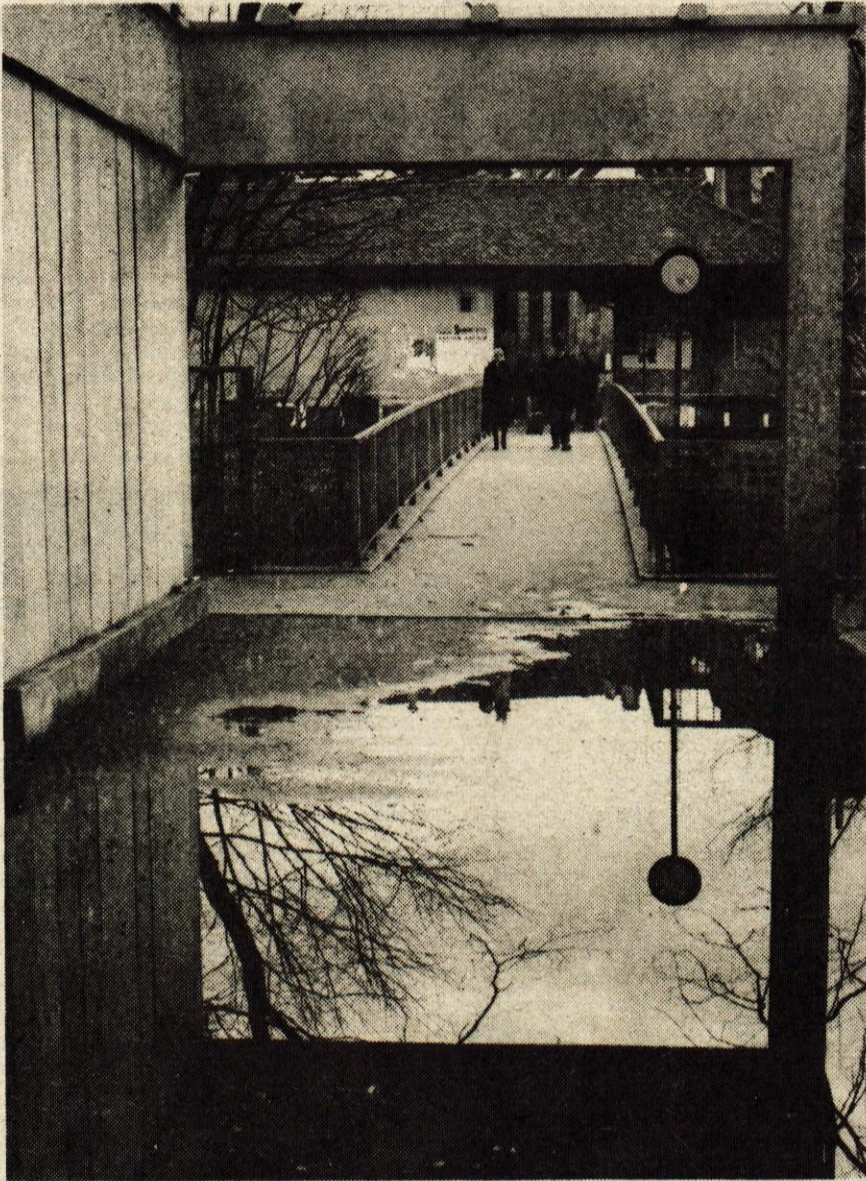
koncu avgusta v Ptujju zares zbrali le najboljše. Te najboljše pa bo tudi tu ocenjevala strokovna komisija, svojo besedo pri nagradah pa bodo imeli tudi poslušalci.

Na festivalu bodo podeljene tri nagrade občinstva, tri nagrade strokovne komisije, nagrada avtorju za najboljšo besedilo, nagrada za najboljšo instrumentalno izvedbo ter nagrada najboljšemu debitantu. Najboljši ansambel pa bo prejel še najvišje priznanje ptujskega festivala – »orfeja z liro«.

Ansambli morajo poslati prijave za sodelovanje na festivalu do 28. februarja na naslov »Zavod Radio-Tednik Ptuj, 62250 Ptuj, Vošnjakova 5, notne materiale z besedili pa do 31. marca. -jk

Jesenice – Zdej, ko je tudi v nižinah še dovolj snega, so si mladi poiskali smučarske terene kar med stanovanjskimi bloki na Jesenicah. Foto: B. B.

ŠKOFJA LOKA – Nestrokovno delo – ali kaj? Na škofjeloški avtobusni postaji, na najbolj prometni točki, je ob vsakem vremenju taka »služba«. Prej so bile na tem mestu kocke, a je bilo dosti bolje, potem pa so položili asfalt. Žal pa izboljšava ni kaj prida. Asfalt je namreč položen »prenizko«. Zato se ob vsakem dežju na nabira voda. Prehod mimo bližnjega stebra pa je za »gost promet pešcev« mnogo preozek. (-jg) – Foto: F. Perdan

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Ugodno prodam SMUČI 2,12 m in MARKER VEZI, 8 plošč PLOČE-VINE za cisterno 2000 x 1000 x 5 mm ter cca 40 kv. m odpadnega MARMORJA (Hotavlje). Janez Cuderman, Kalinškova 13, Kranj (prej Jezerska cesta) 513

ŽIVILA
PC BRITOF
PREKAJENE
POSTRVI
ZMRZNJENE
POSTRVI

Prodaj semenski KROMPIR igor in desire in jedilni igor. Praše 15, Kranj 622
Prodaj ŠTEDILNIK GORENJE na drva in elektriko, PEČ na olje in kupperbusch. Zorč Lucija, Betonova 22, Kokrica, Kranj 623
Prodaj 1 kub. m hrusevega LESA za obdelavo ali žaganje in dve PEČI na drva. Cerklje 107 624
Prodaj 200 kg težkega PRAŠIČA. Znidar, Sp. Brnik 46 625
Prodaj težko TELICO, sedem mesecev brejo. Lahovče 39, Cerklje

dežurni veterinarji

Od 4. do 11. februarja 1977:

Bedina Tone, dipl. vet., Kranj, Betonova 58, telefon 23-518 za občino Kranj;

Vodopivec Davorin, dipl. vet., Gorenja vas 186, telefon 68-310 za občino Škofja Loka;

Čop Boris, dipl. vet., Lesce, Dacarjeva 5, telefon 75-606 za občini Radovljica in Jesenice.

Dežurstvo se prične ob 14. uri popoldan in traja do 6. ure zjutraj naslednjega dne.

Centralna dežurna služba ŽVZG Kranj na telefonski številki 25-779, pa deluje neprekinjeno.

Živinorejsko veterinarski zavod Gorenjske

Kupim lahkega delovnega KONJA. Vizjak Franc, Breznica 8, Škofja Loka 627
Prodaj KRAVO in PUNTE. Zupan Albin, Kovor 78, Tržič 628
Prodaj ŽAGO cepilko, horizontalne izvedbe, primerno za gradbenega obrtnika. Naslov v oglasnem oddelku. 629
Ugodno prodaj SPALNICO. Žemva Ivanka, Bled, Prešernova 33 ali po tel. 75-650 630
Prodaj skoraj novo, 3-tonske navadno HARMONIKO znamke HOHNER. Sr. vas 50, Senčur 631
Prodaj trajnožarečo PEČ BANOVICI WESSO. Bonča, Rožna 13, Senčur 632
Prodaj mlado KRAVO, čisto simentalko po teletu. Milje 14 633
Prodaj lahko, brejo KOBILLO, starejšega lahkega KONJA, breje KOZE, KOZLA, brejo OVCO. Grajska 19, Bled 634
Prodaj SLAMOREZNICO TEMPO in PRAŠIČA za zakol. Glinje 4, Cerklje 635

Izdaja ČP Glas, Kranj, Ulica Moše Pljakeja 1. Stavek: GP Gorenjski tisk Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, Kopitarjeva 2. – Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pljakeja 1. – Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-601-12594 – Telefon: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 23-341, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, malooglasni in naročniški oddelki 23-341. – Naročnina: letna 200 din, polletna 100 din, cena za 1 številko 3 dinarje. – Oproščeno prometnega danka po pristojnem mnenju 421-1/72.

ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA V POLJANSKI DOLINI

Od petka, 4. 2. od 20. ure do petka, 11. 2. 1977 do 6. ure je dežurni zdravnik dr. Tone Košir, telefon 60-219.

Podnevi ob delavnikih iščite pomoč v ambulanti Gorenja vas oziroma v Žireh.

Kadar v nujnem primeru ne najdete svojega oziroma dežurnega zdravnika, se obrnite na ZD Škofja Loka, telefon 60-440.

Prodaj mesnatega PRAŠIČA, BIKA 350 kg, BIKCA 3 tedne starega. Škrjanc, Novake 4, Golnik 636

Prodaj skoraj novo navadno HARMONIKO, 3-tonske. Naslov v oglasnem oddelku. 637

Prodaj 4 tedne staro TELICO od dobre mlekarice. Podbrezje 7 638
Prodaj več PRAŠIČEV za zakol, težkih od 170 kg dalje. Okroglo 12, Naklo 639

Prodaj PEČ, dobro ohranjeno za centralno kurjavo in BOJLER, kombiniran, 100-litrski IGNIS. Vreček, Štefeta 30, Senčur 640

Prodaj PRAŠIČA za zakol. Predoslje 7, Kranj 653

vozila

Kupim osebni avto OPEL ali FORD do letnika 1973. Tel. 21-746 641

Kupim KOMBI IMV MORIS. Naslov v oglasnem oddelku. 642

ČGP DELO Podružnica Delo Kranj, Koroška 16 sprejme tako

raznašalko – raznašalca za dostavo časopisa DELO naročnikom na dom in sicer za terene v:

- ŠKOFJI LOKI
- TRŽIČU
- RADOVLJICI, LESCAH

Delo je primerno za dijake, študente, gospodinje in upokojece. Razpis velja do 10. 2.

Kandidati dobijo vse informacije v podružnici ČGP DELO, Kranj, Koroška 16 ali na tel. 21-280.

V 83. letu nas je zapustil

Tomaž Kavčič

iz Stražišča

Pogreb dragega pokojnika bo v četrtek, 3. februarja 1977, ob 15.30 na pokopališču v Kranju. Do pogreba leži v mrliški vežici.

Žalujoči: žena Zofija, sin Jože in hčerka Anica z družinama ter ostalo sorodstvo

Za vedno se je poslovil od nas

Andrej Česen

upokojenec »Tekstilindusa«

Pogreb bo v sredo, 2. februarja 1977, ob 16. uri na pokopališču v Kranju

Žalujoči: hči Justi, sin Tone z družinama in ostalo sorodstvo

R 4, letnik 1967, registriran do oktobra, prodam. Kalan, Praprotno 20, Škofja Loka 643
Prodaj FORD CORTINO. Kidričeva 37 c, Jesenice, tel. 81-700 do 14. ure. 644
Prodaj NSU 1200 C, letnik 1970. Ogled od 15. do 18. ure. Valjavec Vinko, Bistrica 93, Tržič 645
Prodaj FIAT 850. Škrjanc, Podbrezje 134 646

kupim

Kupim polovico MESA od domačega prašiča. Naslov v oglasnem oddelku ali telefon 064-61-836 647
Kupim PEČ na olje EMO 8. Sedlar Franc, Breg 12, Komenda 648

stanovanja

Oddam SOBO in kuhinjo na Golniku 25. Telefon 50-334 649
Dekletoma, ki delata na dve izmeni, nudim SOBO za pomoč v gospodinjstvu. Zglasite se na Gasilski 16, Stražišče, Kranj 650

zaposlitve

Zaposlim KV ali PK PLESKARJA. Rihtaršič, Golniška 13, Kokrica, Kranj 600

Ansambel išče TRUBARJA, ki igra tudi klarinet. Ponudbe nujno na Vrtnik Srečko, Skadole 63 a, Komenda 652

Na dom, v Škofji Loki, sprejemem v VARSTVO dva otroka stara od 3 do 5 let, v dopoldanskem času. Naslov v oglasnem oddelku 653

Šivam moške in ženske HLAČE ter ženska KRILA. Hvasti Kristina, Breg ob Savi 16, Kranj 651

čestitke

Te dni praznuje svoj štirideseti dvojni praznik FRANCKA ZUPANČIČ z Mlake pri Kranju. Lepo ji čestitajo in ji želijo še mnogo zdravih let mož JOŽE in trije SINOVI. 652

Na podlagi 7. člena samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu odbor za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu

TOZD Zdravstveni dom Kranj iz Kranja

razglašja prosto delovno mesto

medicinske sestre – babice

za določen čas

Pogoji za to delovno mesto so poleg z zakonom določenih še naslednji:
srednja šola za medicinske sestre-babice in 1 leto ustreznih delovnih izkušenj ter 2-mesečno poskusno delo.

Pismene prijave s potrdili o izobrazbi je treba poslati na naslov: Združeni Zdravstveni dom Kranj – kadrovska služba v 15 dneh po objavi.

Podrobnejše informacije daje Kadrovska socialna služba med rednim delovnim časom.

veletrgovina
ŠPECERIJA
bled

Bled n. sol. o.
Bled, Kajuhova 3

Odbor za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu delovne skupnosti za skupne zadeve razpisuje naslednje prosto delovno mesto:

strojni knjigovodja – analitik

Delovno mesto lahko zasedejo kandidati, ki imajo naslednje pogoje:

1. da imajo končano ekonomsko srednjo šolo
2. da imajo najmanj 3 leta delovnih izkušenj na enakem ali podobnem delovnem mestu.

Kandidati morajo predložiti dokazila o šolski izobrazbi. Pismene ponudbe predložite do 15. februarja 1977 na naslov: Veletrgovina Špecerija Bled n.sol.o., Bled, Kajuhova 3.

Odbor za združeno delo pri

Loterijskem zavodu Slovenije

Ljubljana, Titova 1/I.

objavlja

prosto delovno mesto

prodajalec II.

v poslovnem mestu v Kranju

Pogoji:

šola za blagovni promet, 1-letna praksa ali osnovna šola, 5-letna praksa
Delo se združuje za nedoločen čas.

Za to delovno mesto je določeno poskusno delo, ki traja 90 dni.

Kandidati naj pošljejo pismene vloge z dokazili o šolski izobrazbi v roku 10 dni na gornji naslov.

ALPDOM RADOVLJICA,

podjetje za vzdrževanje zbradb in gradbeni nadzor p. o. v skladu z dogovorom o poslovno tehničnem sodelovanju s SGP Gorenje Radovljica

objavlja razpis

v objektih z oznako S 9 in S 10 za prodajo stanovanj, katere gradi SGP Gorenje za trg v Radovljici, Gradnikova ulica.

Stanovanja so naslednje strukture:

– garsoniere	28,29 kv. m
– dvosobna stanovanja	47,01 kv. m
– dvosobna stanovanja s kabinetom	58,32 kv. m
– trosobno stanovanje	70,34 kv. m

Podrobnejše informacije daje kadrovska socialna služba med rednim delovnim časom.

Stanovanja v navedenih objektih bodo zagotovljena v decembru 1977.

Vloge za nakup je treba poslati na podjetje Alpdom Radovljica, Cankarjeva 27, kjer dobite tudi vse informacije.

ŽELEZNIKI — Prebivalci dela Železnikov so bili v četrtek v zgodnjih večernih urah trdno prepričani, da so občutili manjši potresni sunek. Toda bilo je vse kaj drugega! Iz bližnjega kamnoloma je namreč v neposredno bližino ceste pridrla več kot 20 ton težka skala. Podrla pa je k sreči le del obcestnega zidu in drog na katerem je svetilka za javno razsvetljavo. Lahko pa bi se kajpak zgodilo še vse kaj drugega. Skala bi lahko »pridrčala« na kako vozilo ali pa zaprla strugo Selščice. (jg) — Foto: F. Perdan

nesreče

Zadel pešca

V sredo, 26. januarja, ob 21.40 se je na Ljubljanski cesti v Škofji Loki pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Drago Debeljak (roj. 1955) iz Škofje Loke je vozil od Jeprce proti Škofji Loki. Na Ljubljanski cesti se je srečeval z nekim vozilom, zaradi česar je spregledal pešca Romana Hartmana (roj. 1954) iz Škofje Loke, ki je skupaj z Jožefo Rešek (roj. 1955) hodil po desni strani ceste. Avtomobil je pešca zadel, da je padel in si zlomil nogo ter dobil druge poškodbe.

V ovinek po levi

V petek, 28. januarja, ob 17.30 se je na magistralni cesti v Gozd Martuljku pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Janez Pohar (roj. 1933) iz Ljubljane je iz Kranjske gore vozil proti Jesenicam. V Gozd Martuljku je v nepreglednem ovinku vozil po levi. Takrat pa je iz nasprotne smeri pripeljal pravilno po desni voznik osebnega avtomobila Roman Jesenovec (roj. 1932) iz Ljubljane. Zaradi tega sta avtomobila čelno trčila. V nesreči sta bila hudo ranjena oba voznika, v Poharjevem avtomobilu pa njegova žena in sin ter sopotnici Mojca Tišler in Cvetka Višnar. Vse ranjene so prepeljali na zdravljenje v jeseniško bolnišnico. Škode na avtomobilih je za 80.000 din.

Zaneslo ga je v levo

V nedeljo, 30. januarja, ob 16.50 se je na magistralni cesti v Gozd Martuljku pripetila prometna nezgoda na poledeneli cesti. Voznik osebnega avtomobila nemške registracije Janez Žmavc (roj. 1931) je vozil proti Kranjski gori. V ostrem desnem ovinku v Gozd Martuljku ga je zaradi neprimerne hitrosti na poledeneli cesti zaneslo v levo, takrat pa je iz nasprotne smeri pripeljal pravilno po svoji desni voznik osebnega avtomobila Ferdo Kovačič (roj. 1951) iz Ljubljane, ki se je vozniku Žmavcu umikal v desno. Vseeno pa ga je Žmavcev avtomobil oplazil. Za Žmavcem je v prekratki varnostni razdalji vozil Janez Gregori (roj. 1941) iz Podkorena, ki kljub zaviranju na poledeneli cesti ni mogel pravočasno ustaviti in je trčil v Žmavčev avtomobil. V Kovačičevem avtomobilu je bila ranjena sopotnica, škode na avtomobilih pa je za 36.000 din.

L. M.

Komunalno, obrtno in gradbeno podjetje Kranj z n.s.o.

Kranj, Primskovo — komunalna cona

razglaš
naslednja prosta delovna in učna mesta:

v TOZD OBRT vodja priprave dela

Pogoj: gradbeni ali lesni tehnik z najmanj štiri leta delovnih izkušenj in poznavanje obrtnih dejavnosti

vodje PE steklarjev

Pogoj: steklarski, gradbeni ali lesni tehnik z najmanj štiri leta delovnih izkušenj ali steklarski ali gradbeni delovodja z najmanj sedem let delovnih izkušenj

več KV slikopleskarjev več KV pečarjev več KV mizarjev več KV steklarjev več KV polagalcev parketa in plastičnih mas

Pogoj: poklicna šola ustrezne stroke

Sprejme v uk večje število vajencev za naslednje poklice:

slikopleskar pečar mizar steklar polagalec parketa in plastičnih mas

Pogoj: končana osemletka.

V TOZD GRADNJE

sprejme v uk vajence za naslednje poklice:

zidar kamnosek

V TOZD OPEKARNE

več delavcev za razna opekarska dela v obratu Češnjavek

v SDS SKUPNE SLUŽBE

čistilko

za čiščenje v domu družbenega standarda na Primskovem

Delo na vseh navedenih delovnih mestih se združuje za nedoločen čas.

Kandidati naj pošljejo ponudbe ali se osebno zgledajo v kadrovskem oddelku KOGP Kranj, Primskovo — komunalna cona.

Tržiški nogomet peša

Na občnem zboru tržiških nogometašev so opozarjali na pešanje tega športa v Trziču, na nezavidljiv finančni položaj in na slabosti predvidenega novega tekmovalnega sistema — Nogomet je bil včasih razen smučanja najpopularnejša športna panoga v Trziču, stara 50 let

TRZIČ — Tržiški nogometaši so imeli pretekli teden redni letni občni zbor, ki sta se ga udeležila tudi predsednik temeljne nogometne zveze Gorenjske Miha Kramar in tajnik tržiške telesnokulturne skupnosti Pavel Perko. Na mnoge probleme, ki tarejo tržiški nogomet, ki slavi 50. obletnico obstoja in je bil dolgo razen smučanja najpopularnejša športna panoga v Trziču, so opozorili na občnem zboru. Menili so, da nogomet zadnjih sedem let nazaduje. Za to ni kriva le uveljavitev drugih športnih panog, temveč pičlo zanimanje družbe za nogomet, ki pa še vedno privablja na tekme nekaj sto Tržičanov. S tolikšnim obiskom se lahko pohvalijo le redki športni kolektivi. Ali je tudi neudeležba predstavnikov družbenopolitičnih organizacij na našem občnem zboru nov dokaz zapostavljanja, so se spraševali nogometaši pretekli teden. Precej graje je bilo izrečeno tudi na račun financiranja in na zapostavljanje nogometa v šolah, delovnih kolektivih in deloma tudi v telesnokulturni skupnosti. Nestanovitna je bila tudi klubska uprava, večjo zavzetost pa bi

morali pokazati tudi igralci, predvsem člani prvega moštva.

Kljub temu so nogometaši uspešno premagali lanske težave. Dolg devetih starih milijonov so zmanjšali na enega, razen tega pa v jesenskem delu tekmovalnega gorenjskih nogometašev dosegli nekatere lepe uspehe. Pionirji, med katerimi so nekateri izredno nadarjeni nogometaši, so bili drugi, mladinci drugi do tretji, člani pa deseti. To je precejšen uspeh, ki so mu botrovali pomanjkanje kvalitetnih igralcev, poškodbe, težave zaradi odsotnosti iz službe in slabo obiskani treninzi.

Na občnem zboru so razpravljali tudi o novem tekmovalnem sistemu. Nogometaši sodijo, da ni primeren, saj kvalitete nogometa ne dviguje, temveč jo zmanjšuje. To pa je za panogo, ki ima veliko ljubiteljev, slabo. Menili so, da bo treba s telesnokulturnimi skupnostmi najti ustrezen dogovor.

Na občnem zboru so izvolili nov upravni odbor, ki brez dvoma ne bo imel lahkega dela! J. Košnjek

Vodstvo prevzela OŠ Davorin Jenko

Končano je II. kolo občinskega košarkarskega prvenstva za starejše pionirke SSD. Po tem kolu je vodstvo prevzela ekipa OŠ Davorin Jenko iz Cerklje. Kolo pred koncem prvenstva še ni odločeno, kdo bo osvojil letošnje prvenstvo, vsekakor pa bo o prvem mestu odločilo medsebojno srečanje ekip OŠ Lucijan Seljak ter OŠ Davorin Jenko.

Rezultati: OŠ Davorin Jenko : OŠ Stanko Mlakar 25:10 (10:4), OŠ Lucijan Seljak : OŠ Simon Jenko 22:20 (10:6), OŠ Stanko Mlakar : OŠ Josip Broz Tito 17:15 (10:6), OŠ Davorin Jenko : OŠ Stane Zagar 48:14 (32:11).

Lestvica:

D. Jenko — Cerklje	4	4	0	119:	52	8
L. Seljak — Kranj	3	3	0	100:	40	6
S. Mlakar — Šenčur	4	1	3	51:	90	5
S. Jenko — Kranj	3	1	2	62:	52	4
S. Zagar — Kranj	3	1	2	42:	108	4
J. B. Tito — Predoslje	3	0	3	39:	67	3

cm

Popravek

Pri oglašju ALMIRE, objavljenem dne 28. 1. 1977, s katerim med drugim oglašajo tudi prosto delovno mesto upravno administrativnega tehnika, mora imeti kandidat dokončano upravno administrativno šolo in ne samo administrativno, kot je bilo pomotoma objavljeno.

Uprava GLASA

Svet krajevne skupnosti Trzič — mesto

razpisuje
prosto delovno mesto

računovodje
krajevnih
skupnosti

Za to delovno mesto se poleg splošnih pogojev zahteva srednja izobrazba ekonomske smeri in ustrezne delovne izkušnje v računovodski službi.

Vloge z dokazili o strokovnosti sprejema skupščina občine Trzič 15 dni po objavi razpisa.

Namesto Lesc Križe

Pred dnevi je imel namiznoteniški odbor Gorenjske sestanek, na katerem so pregledali dosedanje delo ter sprejeli in potrdili koledar tekmovalni v gorenjski regiji. V članski ligi je iz objektivnih razlogov odstopila ekipa Lesc, namesto nje pa so vključili ekipo Križ.

J. Starman

Vsi naslovi Kondorju

V Gorenji vasi je bilo občinsko prvenstvo škofjeloške občine v namiznem tenisu. V vseh kategorijah je nastopilo prek 40 posameznikov. Vrstni red — pionirji: 1. Miha Krajnc, 2. Jože Hafner, 3. Marko Rupnik (vsi Kondor); mladinci: 1. Janez Sušnik (Kondor), 2. Izidor Selak (Gorenja vas), 3. Andrej Šubic (Gorenja vas); člani: 1.—3. mesto: Jano Rant, Janez Starman, Peter Bertoncelj (vsi Kondor). J. Starman

Po prvem delu Mošnje

Končan je prvi del občinske lige v namiznem tenisu, ki jo organizira ZTKO Radovljica. V ligi sodeluje 8 ekip. Po prvem delu je v vodstvu ekipa mladincev Športnega društva Partizan Mošnje pred člansko ekipo Mošnje, TVD Partizan Podnart in TVD Partizan Ljubno. Pričetek drugega dela lige je 4. februarja.

M. Faganel

Mladinski odsek pri PD Jesenice

V mladinski odsek pri Planinskem društvu Jesenice je vključenih skoraj štiristo mladih oziroma predstavlja četrtno članstva. Ko so mladi planinci na nedavnem občnem zboru ocenjevali delo v preteklih dveh letih, so z zadovoljstvom ugotovili, da so dosegli lepe in spodbudne rezultate. V tem času so izvedli

petdeset izletov, udeleževali so se pohodov v Dražgoše, na Porezen, na Pristavo, v Karavanke, sodelovali pa so tudi pri Triglavski štafeti ter na množičnih prireditvah v počastitev meseca mladosti. Odsek je organiziral planinsko šolo, na kateri so se udeleženci seznanjali z zgodovino planinstva, ter z vsem drugim, kar mora planinec vedeti in znati v gorah. Praktične izkušnje so si zatem nabirali na dveh planinskih taborih na Vršiču. Skozi celotno dveletno obdobje je odsek namenjal pozornost izobraževanju na vseh področjih planinstva, vključno z usposabljanjem na področju ljudske obrambe in družbene samozagrade. Iz posameznih poročil je bilo nadalje razvidno, da planinske sekcije že uspešno delujejo na nekaterih osnovnih šolah ter na gimnaziji Jesenice. Kot so poudarili, je bil manjši uspeh zabeležen v delovnih kolektivih, kjer se planinske sekcije prepočasno ustnavljajo, predvsem v Železarni Jesenice, kjer je zaposlenih skoraj dva tisoč mladih.

V delovnem programu za prihodnje obdobje so člani mladinskega odseka dali poudarek predvsem vzgoji perspektivnih mladih planincev, ki se morajo udeleževati tečajev in podobnih izobraževalnih oblik. Tudi vzgoji vodilnega kadra, predvsem mladinskih vodnikov, bo potrebno nameniti večjo skrb. V programu za letošnje leto je predvidenih trideset izletov, taborjenje za najmlajše, 20-urni tečaj za prvo pomoč ter še večja utrjevanje stikov z organizacijo ZRVS. J. R.

Novice iz TKS Kranj

Izvršni odbor TKS Kranj je na zadnji seji razpravljal o novi organizaciji športa in sklenil, da bo ta prehod postopen, enako tudi nova oblika financiranja. Prav tako je obravnaval predlog o ustanovitvi šolskega centra za vzgojo trenerskega in sodniškega kadra, ki bi deloval na področju celotne Gorenjske. Dogovorili so se, da bo nosilec TKS Kranj. V iniciativni odbor sta bila izvoljena dva člana izvršnega odbora ter en strokovni delavec iz TKS. Razpravljali so tudi o problematiki nogometa. V prihodnjih dneh bodo sklicali sestanek vseh nogometnih delavcev kranjske občine, kjer se bodo dogovorili o novem tekmovalnem sistemu v nogometu.

Odbor za tekmovalni šport je sprejel smernice nadaljnjega dela v pripravi programov za prednostne panoge in tudi za tiste, za katere se je skupščina TKS Kranj dogovorila, da bodo dotirane iz sredstev za vrhulski šport. V prvih dneh taborjenja bo TKS organizirala posvete s predstavniki komisije za atletiko in AK Triglav, komisije za košarko in predstavniki košarkarskih klubov kranjske občine, komisije za plavanje in PK Triglav ter predstavniki smučarskega kluba Triglav vseh treh disciplin. Posveti pa bodo sklicani tudi za nogomet, rokomet in namizni tenis. cm

Ušivost se lahko ponovi

Zaradi živahnega gibanja prebivalstva in morda tudi upada osebne higijene ter drugih faktorjev, se je v preteklem letu povečalo število ušivih oseb tako v Sloveniji kot tudi na Gorenjskem. Ušivost se je razširila predvsem med predšolskimi in šolskimi otroci.

Z ustreznimi preparati in higienskimi ukrepi, pri katerih so s higiensko-epidemiološko službo uspešno sodelovali starši in učitelji ter vzgojitelji, smo preprečili širjenje ušivosti v otroških kolektivih. Ušivost se lažje širi v družinah in otroških kolektivih, kjer pač pride do tesnejših stikov med ljudmi. Ušivost se lahko pojavi tudi pri osebah, ki živijo v higiensko urejenem okolju in skrbijo za osebno higieno. Vendar se jih le-ti ob upoštevanju navodil za razuševanje hitro znebijo. ZATO NI SRAMOTA, ČE SE NALEZEMO UŠI, PAČ PA JE, ČE JIH NE ODPRAVIMO.

Ker se ušivost lahko ponovno pojavi, opozarjamo starše, naj med šolskimi zimskimi počitnicami pregledujejo otrokom glave. Če opazijo uši ali gnide, naj takoj posežejo po enem od navedenih sredstev za uničevanje uši.

Naglavna uš je sivo rumene barve in približno 3 mm velika. Živi na lasišču, najdemo pa jo tudi na obrveh. Hrani se s krvjo in ker je zelo požrešna, povzroča zaradi gibanja in hranjenja močno srbenje. Uš živi 6 do 8 tednov; v tem času zleže samica veliko število sivo rumenih gnid (jajčec), ki jih priлеpi z lepljivo tekočino na lase v bližini kože. Iz gnid se v enem tednu razvije ličinka in v treh tednih odrasla uš. Ker živi uš v vodi do 24 ur, se ušive osebe ne smejo kopati v skupnih bazenih. Uš je neprijetna, ker povzroča močan srbež in je nevarna, ker lahko prenaša povzročitelje nekaterih nalezljivih bolezni.

Uši odpravljamo na več načinov. S pitroid praškom postopamo takole: lasišče napršimo enakomerno s pitroid praškom, nato lasišče pokrijemo z ruto in jo tesno zavežemo. Naslednji dan lasišče umijemo in prečesamo z gostim glavnikom namočenim v vroč kis. Postopek ponavljamo dvakrat na teden in sicer tri tedne. S tem uničimo le uši, ki se v tem času izležejo, ne pa tudi gnid.

Uporaba 5 odstotnega kisa: umito lasišče namažemo s 5 odstotnim kisom (jedilni nerazredčeni kis), glavo pokrijemo s polivinilom in jo povijemo še s toplo brisačo ali ruto za 1 uro. Po eni uri glavo ponovno umijemo s šamponom. Postopek večkrat ponovimo.

Mazilo proti ušem je 20-odstotni benzin-benzoat. S tem mazilom zvečer namažemo lasišče in ga zavežemo z ruto. Zjutraj glavo temeljito operemo s kakim neutralnim šamponom (npr. Irsa). Postopek čez teden dni ponovimo.

Ker nobeno od navedenih sredstev ne uničuje gnid, moramo postopek trikrat ponoviti v presledku enega tedna.

Naglavno ruto ali brisačo, s katero smo imeli pokrito glavo, namočimo takoj po uporabi za 2 uri v toplo vodo z dodatkom pralnega praška in temeljito operemo ter polikamo z vročim likalnikom. Glavnike in krtače za lase namočimo v 5-odstotni vroči kis.

Če se pri razuševanju odločimo za striženje las, kar pa ni obvezno, moramo ostrižene lase zaviti v papir in takoj sežgati.

Pri pojavu uši pri enem članu družine moramo pregledovati lasišča tudi ostalim članom družine. Če najdemo uši ali gnide tudi pri ostalih članih v družini, moramo uši seveda odpravljati s prej navedenimi postopki.

Zavod za socialno medicino in
higieno za Gorenjsko Kranj
dr. Alma Vadjal

Na Gorenjskem urejenejši prevoz blaga

Ker je Gorenjska izredno pomembno prometno vozlišče, bo imel odbor za integralni transport, ki so ga pretekli teden ustanovili pri medobčinskem odboru Gospodarske zbornice Slovenije za Gorenjsko, važno usklajevalno in načrtovalno nalogo

Kranj — Promet, predvsem pa prevoz blaga, je izredno pomembno področje jugoslovanskega gospodarstva, ki je zaostalo za splošno rastjo jugoslovanskega družbenoekonomskega sistema. Zato Jugoslavija oblikuje družbeni dogovor o skladnem razvoju prometa in zvez, ki bo osnova za izdelavo podobnih dokumentov po republikah, pokrajinah in območjih. Tudi pri slovenski Gospodarski zbornici so oblikovali odbor za integralni transport, odbore pa so ustanovili tudi po posameznih slovenskih pokrajinah. Pri medobčinskem odboru Gospodarske zbornice Slovenije za Gorenjsko so ga oblikovali pretekli ponedeljek. Njegova naloga bo načrtovanje in usklajevanje razvoja prevoza blaga na Gorenjskem.

Prevoz blaga je za Gorenjsko pomemben, saj ima naše območje vse vrste prometa, razen ladijskega. Zelo razvit je tudi interni transport po organizacijah združenega dela in med posameznimi občinami. Razen tega Gorenjska nima velikih razsežnosti. Prostorsko je zelo utesnjena, zato je pravilno dolgoročno načrtovanje prevoza blaga zelo pomembno. Obetajo se nam tudi

nekateri nove prometnice (nova avtocesta) in predori, ki bodo pretok blaga v Jugoslavijo in prek nje še povečali. Hkrati s tem bo treba razmišljati tudi o lokacijah skladišč, dostopih do njih in pomembnih industrijskih objektov, zmogljivostih itd. Sodelovanje odbora za integralni transport bo pri tem načrtovanju in usklajevanju koristno.

Na prvi seji odbora so se zbrali predstavniki cestnega, železniškega in letalskega transportnega prometa, carinarnice, špediterjev in organizacij združenega dela, ki imajo razvejan interni transport. Dogovorili so se, da bodo že na prihodnji seji iz samoupravnega sporazuma o programu in izvajanju pospešene racionalizacije pretoka blaga, ki ga že obravnavajo organizacije združenega dela, izluščili naloge, ki so pomembne za Gorenjsko. Predvsem se bo treba dogovoriti, katero blago naj potuje po cesti, katero po železnici, kaj po zraku, kaj naj bo v pristojnosti režijskega transporta in kolikšne naj bodo transportne usluge. Če bo sporazumevanje uspešno, bo Gorenjska kmalu bolj organizirana pri prevozu blaga.

J. Košnjek

Minula nedelja je bila rekordna, saj je na slovenskih smučiščih smučalo okoli 20.000 smučarjev, od tega največ prav na gorenjskih smučiščih, med katerimi je rekordna Kranjska gora... — Foto: F. Perdan

19. in 20. februarja letošnji pohod na Stol

Jesenice — Borčevske organizacije gorenjskih občin se posebno jeseniške, se že pripravljajo na organizacijo letošnjega spominskega pohoda na Stol, ki bo 19. in 20. februarja. Pohodniki bodo letos počastili 35. obletnico bitke jeseniške čete s premočnimi Nemci, ki je bila 20. februarja na zasneženem Stolu in ko je bila požgana Prešernova koča, zgrajena leta 1910, 85. obletnico rojstva predsednika Tita in 40. obletnico njegovega prihoda v vodstvo partije ter 15. obletnico prvega pohoda na Stol, ki je bil 25. februarja leta 1962. Pohod bo prva letošnja spominska in planinska manifestacija!

Na letošnji pohod so vabljeni vsi, ki so sodelovali na dosedanjih pohodih in občani, voljni in pripravljeni pridružiti se pohodnikom, seveda če so prepričani, da bodo kos naporom pohoda. V nedeljo, 20. februarja, ob desetih dopoldne bo pri Prešernovi

koči komemoracija. Udeleženci se bodo spomnili tudi padlega prvoborca in udeleženca bitke Jožeta Kodra iz Baške grape. Tako kot pretekla leta bodo na voljo tudi letos spominski žig, spominske značke in rezglednice. Pohodniki bodo krenili na Stol po dveh poteh. Prva zajema Valvasorjev dom, Stol in karavlo nad Valvasorjevim domom, druga pa Valvasorjev dom, Zabrško in Doslovsko planino, lovsko kočo LD Stol, spominsko obeležje Julke Jensterle in karavlo nad Valvasorjevim domom. Skupini bodo spremljali in varovali izkušeni alpinisti in gorski reševalci.

Pohod terja dobro opremo in pripravljenost kljub organiziranemu varovanju pohodnikov. K obvezni opremi sodijo dobri čevlji, smučarske palice, volnene nogavice, rokavice, kapa prek ušes, rezervo perila, očala itd. Le ob upoštevanju navodil spremljevalcev in popolni opremi bo tudi letošnji pohod uspel. U. Ž.

Za boljše informiranje

Škofja loka — V občini so se dogovorili, da ob sodelovanju občinske konference SZDL in informacijsko-dokumentacijskega centra osnujejo informativne skupine v vseh večjih krajevnih skupnostih. Te informativne skupine naj bi skrbale za večjo informiranost občanov in delovnih ljudi po posebnem programu, ki ga je pripravil informacijsko-dokumentacijski center.

Najprej bodo v krajevnih skupnostih ustanovili iniciativne odbore, ki bodo delali po akcijskem programu za ustanovitev informativnih skupin. Ocenili bodo razmere na področju informiranja v krajevnih skupnostih, pregledali vsebino informacij, ugotovili, katera glasila izhajajo in kakšna je njihova vsebinska zasnova ter se nato dogovorili o nadaljnjem delu. Pri tem bodo morali sodelovati sveti krajevnih skupnosti kot nosilci vse aktivnosti krajevnih skupnosti ter krajevnih družbenopolitičnih organizacij, saj je informiranje ena izmed njihovih nalog. Samoupravno delegatsko odločanje je neposredno povezano s pretokom delegatskih informacij.

Informativne skupine bodo posredovale informacije delovnim ljudem in občanom s pomočjo glasil krajevnih skupnosti ter glasil organizacij združenega dela, katerih naloga ni le obveščanje delavcev o problemih organizacij združenega dela, temveč tudi o problemih krajevnih skupnosti, na območju katere imajo organizacije svoj sedež in o problemih krajevnih skupnosti, iz katerih zaposluje organizacija svoje delavce.

Nedelja na smučeh

Minula nedelja se je v dolinah napovedovala z zgodnjo jutranjo oblačnostjo, vendar ni zadržala navdušenih smučarjev in tistih, ki bi radi vijugali po snegu, doma, v mestih. Celotna nedelja je bila rekordna, saj je na slovenskih smučiščih po oceni smučalo okoli 20.000 smučarjev.

Največji obisk je vsekakor zabeležila Kranjska gora, v kateri že opoldne ni bilo mogoče najti prostega parkirišča. S pet tisoč smučarjev in okoli sedem tisoč obiskovalcev in gostov se uvršča Kranjska gora med najbolj obiskana zimsko-turistična središča pri nas. Smučarji so oblegali tudi vlečnici v Mojstrani in v Gozd Martuljku, kjer so bile vrste sicer daljše kot ponavadi, vendar se je dalo potrpeti, saj je bila smuka na zmrznjem snegu in vpreplem vremenu odlična. Veliko gostov se je napotilo na zatrniška smučišča, oživel je vedno privlačni Vogel s svojimi visokogorskimi smučišči, Koba je s svojo novo vlečnico razbremenila sedežnico, s katero se je hotelo popeljati precej smučarjev.

Na Veliki planini je smučalo okoli tisoč smučarjev, kar tri tisoč pa se jih je odločilo za imenitna krvavška smučišča. Tudi Stari vrh ni sameval; kolone avtomobilov so bile priča, kako priljubljen je za domačine in za Ljubljance.

V večernih in v poznih popoldanskih urah se je vila po gorenjski magistrali kolona avtomobilov, prihajalo je do krajših in manjših zastojev, na najslabšem pa so bili tisti, ki so se iz stranskih cest želeli vključiti v kolono. Čakali so tudi po pol ure, saj koloni kot da ni bilo konca in kraja... D. S.

Da pa bo oblika posredovanja informacij zaživila, je treba zagotoviti stalno povezavo glasil organizacij z informativnimi skupinami v krajevnih skupnostih, tako, da bo v uradniških konceptih glasil organizacij ustrezno opredeljeno mesto informacij iz krajevnih skupnosti. Pomembnejše informacije naj bi posredovala tudi druga sredstva javnega obveščanja, v veljavi pa naj bi bile tudi oglasne deske v krajevnih skupnostih. Informacija, ki naj bi bila posledaj bolj množično posredovana, naj bi bila predvsem kvaliteta.

D. S.

Letos poudarek obveščanju

Kranj — V petek, 28. januarja, se je v Kranju sestal izvršni odbor sejma sredstev in opreme civilne zaštite. Predsednik odbora — načelnik oddelka za obrambne priprave zveznega komiteja za zdravstvo in socialno zaščito polkovnik dr. Alimpije Anđeliški nam je po sestanku povedal, da se na letošnji sejem v Kranju še posebno skrbno pripravljajo.

Letošnji sejem sredstev in opreme civilne zaštite v Kranju bo že peti po vrsti in bo trajal od 31. maja do 5. junija. Pričakujejo, da bo sejem letos bogatejši in kvalitetnejši od vseh dosedanjih. Na to kaže že odločitev, da so za otvoritev letošnjega sejma zaprosili podpredsednika zveznega izvršnega sveta Dobroslava Čulafiča.

V okviru sejma bodo letos seminarji o nalogah in organizaciji službe obveščanja, javljanja in alarmiranja. Poleg tega bodo v tako imenovanem izobraževalnem delu sejma organizirali še seminar o načrtovanju in programiranju zaklonišč. Tretja novost na sejmu bo prikaz sredstev iz tako imenovane osebne zaštite (sanitetna oprema in prikaz, kaj vse je treba imeti v domači shrambi). In nenazadnje velja omeniti, da so na letošnji sejem povabili tudi tuje vojaške in trgovske zastopnike in jih bodo na sejmu seznanili z domačo proizvodnjo sredstev za civilno zaščito in o možnostih za izvoz. A. Ž.

V Kranju se je v petek sestal izvršni odbor za pripravo letošnjega sejma sredstev in opreme civilne zaštite — Foto: F. Perdan

Teden slovenske drame

V dneh od 3. II. do 12. II. 1977 bo potekal letošnji najpomembnejši gledališki dogodek v Kranju »Teden slovenske drame 77«. Kranjski gledališki teden, ki že sedem let spremlja najpomembnejše gledališke dosežke slovenske dramatike, je ob obeh slovenskih gledaliških festivalih (Borštnikovo srečanje v Mariboru in Goriško srečanje malih odrov v Novi Gorici) izprical in utemeljil smotrnost in potrebnost vsakoletnih pregledov ustvarjalne moči slovenske gledališke besede.

Letošnji teden bo ponovno izprical živo zanimanje naših gledališč za slovensko dramatik, posebej še sodobno, saj bodo gledalci videli med desetimi predstavami kar devet predstav, katerih uprizoritev se je naslonila na najnovejšo slovensko dramsko literaturo. Za letošnji teden bi lahko zapisali, da je v nekem smislu »premijski«, saj je precej predstav doživelo premiero tik pred tednom, nekatere pa bodo doživele premiero prav v dneh kranjskega gledališkega srečanja.

Teden bodo odprli ustvarjalci Eksperimentalnega gledališča Glej iz Ljubljane z nagrajenim tekstom Milana Jesiha: »Brucka ali obdobje prilagajanja«, režiserja Zvoneta Sedlbauerja (3. II. 77). Prosvetno društvo iz Horjula se bo predstavilo z Belinovo dramatisacijo Cankarjevega »Kureta«, ki ga je režiral dramaturg sam (4. II. 77). Stalno gledališče iz Trsta bo na tednu gostovalo z igro njihovega hišnega dramatika I. Tavčarja: »Igorju ugaja Bach« pod režijskim vodstvom Jožeta Babiča (5. II. 77). Uveljavljeno gledališče Pekarna iz Ljubljane se bo predstavilo z dramskim prvencom D. Poniža: »Igra o smrti«, ki ga v teh dneh pripravlja za premiero režiser Boštjan Vrhovec (6. II. 77). Slovensko ljudsko gledališče iz Celja je v letošnji sezoni seglo po tekstu kranjskega dramatika P. Lužana: »Zlati časi lepi krasi«, ki ga je uprizoril režiser Miran Herczog (7. II. 77). Primorsko dramsko gledališče nam bo predstavilo svojo zadnjo premiero »Lenega čaka dolgčas« že znanega dramatika Frančka Rudolfa (8. II. 77). Prešernovo gledališče iz Kranja se bo predstavilo z uspešno postavitvijo Potrčevih »Kreflov« (9. II. 77), v režiji Janeza Drozga. Slovensko narodno gledališče Drama iz Ljubljane se nam predstavlja s poetično dramo Gregorja Strniše: »Driada« v režiji Mileta Koruna (10. II. 77). Slovensko narodno gledališče iz Maribora pa bo k tednu prispevalo poznano Partljičevo komedijo: »O, ne, ščuke pa ne« v režiji Voje Soldatoviča (11. II. 77). Mestno gledališče Ljubljanskega bo na teden zaključilo s prvonagrajenim tekstom Pavla Lužana: »Sreča neposrednih proizvajalcev« v režiji Matije Logarja (12. II. 77).

V okviru tedna pa bo 11. II. 77 umetniški vodja MGL Bojan Štih vodil okroglo mizo na temo »Dramatika v sodobnem gledališču«.

Pokrovitelj letošnjega najpomembnejšega kulturnega dogodka ob praznovanju slovenskega kulturnega praznika je Komite občinske konference Zveze komunistov Slovenije Kranj.

Gledalci in vsi ljubitelji gledališke umetnosti bodo v teh dneh v Kranju resnično pričali pomembnim gledališkim dosežkom naših gledališč. M. L.